

Samlenotat

Samlenotat
for rådsmøde (retlige og indre anliggender)
den 27.-28. marts 2017

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

S.5: Dagsordenspunkt 7 Reform af det fælles europæiske asylsystem og genbosætning

a) Dublin: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredje-landsstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne (omarbejdning)

KOM(2016) 470 endelig

b) Modtagelsesforhold: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fastlæggelse af minimumsstandarder for modtagelse af asylansøgere i medlemsstaterne.

KOM(2016) 465 endelig

c) Kvalifikation: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandsstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, og for indholdet af en sådan beskyttelse og om ændring af Rådets direktiv 2003/109/EF af 25. november 2003 om tredjelandsstatsborgeres status som fastboende udlænding.

KOM(2016) 466 endelig

d) Procedure: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fælles procedure for international beskyttelse i EU og om ophævelse af direktiv 2013/32/EU

20. marts 2017

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Internationalt
Udlændingesamarbejde
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

KOM(2016) 467 endelig

- e) Eurodac: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af "Eurodac" til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af [forordning (EU) Nr. 604/2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne], identificering af en tredjelandstatsborger eller en statsløs person med ulovligt ophold og om medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders og Europols adgang til at indgive anmodning om sammenligning med Eurodac-oplysninger med henblik på retshåndhævelse (omarbejdning)

KOM(2016) 272 endelig

- f) EASO: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Unions Asylagentur og om ophævelse af forordning (EU) nr. 439/2010

KOM(2016) 271 endelig

- g) Genbosætningsramme: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indførelse af en EU-genbosætningsramme

KOM(2016) 468 endelig

= Fremskridtsrapport

S.19: Dagsordenspunkt 8

Informationsteknologi (IT) foranstaltninger relateret til grænseforvaltning

- a) ETIAS: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et EU-system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS) (Første gennemlæsning)

KOM (2016) 0357

- b) Ind- og udrejsesystemet (EES)
 - i) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et ind- og udrejsesystem til registrering af ind- og udrejseoplysninger om tredjelandstatsborgere, der passerer Den Europæiske Unions medlemsstaters ydre grænser, samt afslag på indrejse og fastsættelse af betingelserne for adgang til ind- og udrejsesystemet med henblik på retshåndhævelse og om ændring af forordning (EF) nr. 767/2008 og forordning (EU) nr. 1077/2011 (Første gennemlæsning)
 - ii) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 399/2016, hvad angår anvendelsen af ind- og udrejsesystemet (første gennemlæsning)

KOM(2016) 194 endelig (Oprettelse af et ind- og udrejsesystem)
KOM(2016) 196 endelig (Ændring af Schengen-grænsekodeks)

= Fremskridtsrapport

S.36: Dagsordenspunkt 9 Migration

- a) Eksterne aspekter
 - i) Malta-erklæringen, den 3.februar 2017
 - ii) Resultaterne af mødet på højt embedsmandsplan i Valletta om den fælles handlingsplan den 8.-9. Februar 2017
- b) Omfordeling og medlemslandes bidrag til EASO og FRONTEX

KOM dokument foreligger ikke

= Udveksling af synspunkter

S.42: Dagsordenspunkt 10 EU's tilbagesendelsespolitik; større effektivitet

- a) Kommissionens henstilling om at gøre tilbagesendelse mere effektiv ved gennem-

førelse af Europa-Parlamentets og Rådets
direktiv 2008/115/EF

- b) Kommissionens meddelelse om en mere
effektiv tilbagesendelsespolitik i Den Eu-
ropæiske Union - En ny handlingsplan

KOM dokument foreligger ikke

= Orienterende debat

S. 50: Dagsordenspunkt 11 Den europæiske grænse- og kystvagt: Imple-
mentering

KOM dokument foreligger ikke

= Status

S. 53: Dagsordenspunkt 12 EU-netværk til bevidstgørelse omkring radika-
lisering: Videre skridt

KOM dokument foreligger ikke

= Status

Dagsordenpunkt 7. Reform af det fælles europæiske asylsystem

- a) **Dublin: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne (omarbejdning)**

KOM(2016) 470 endelig

- b) **Modtagelsesforhold: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fastlæggelse af minimumsstandarder for modtagelse af asylansøgere i medlemsstaterne**

KOM(2016) 465 endelig

- c) **Kvalifikation: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidær beskyttelse, og for indholdet af en sådan beskyttelse og om ændring af Rådets direktiv 2003/109/EF af 25. november 2003 om tredjelandstatsborgeres status som fastboende udlænding**

KOM(2016) 466 endelig

- d) **Procedure: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fælles procedure for international beskyttelse i EU og om ophævelse af direktiv 2013/32/EU**

KOM(2016) 467 endelig

- e) **Eurodac: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af "Eurodac" til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af [forordning (EU) Nr. 604/2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne], identificering af en tredjelandstatsborger eller en statsløs person med ulovligt ophold og om medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders og Europols adgang til at indgive anmodning om sammenligning med Eurodac-oplysninger med henblik på retshåndhævelse (omarbejdning)**

KOM(2016) 272 endelig

f) EASO: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Unions Asylagentur og om ophævelse af forordning (EU) nr. 439/2010

KOM(2016) 271 endelig

g) Genbosætning: Forslag til Europa-Parlamentet og Rådet s forordning om indførelse af en EU-genbosætningsramme

KOM(2016) 468 endelig

= Fremskridtsrapport

Revideret notat. Ændringer er markeret i kursiv.

Sagen er omfattet af retsforbeholdet¹.

1. Resumé

Kommissionen har henholdsvis den 4. maj og 13. juli 2016 fremsat to lovpakker om reform af det fælles europæiske asylsystem. Den første lovpakke indeholder forslag til omarbejdning af Dublin-forordningen og Eurodac-forordningen samt et forslag til forordning om Den Europæiske Unions Asylagentur. Den anden lovpakke omfatter forslag til en asylprocedureforordning og en kvalifikationsforordning, omarbejdning af modtagelsesdirektivet samt et forslag til forordning om en EU-genbosætningsramme. Med forslaget til omarbejdning af Dublin-forordningen præciseres reglerne for fastlæggelse af den ansvarlige medlemsstat til behandling af en asylansøgning indgivet i EU, og der indføres en obligatorisk omfordelingsmekanisme. Forslaget til omarbejdning af Eurodac-forordningen vil bl.a. indebære, at anvendelsesområdet for Eurodac-systemet udvides med henblik på identifikation og tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere og statsløse personer, som ikke søger asyl, men som er indrejst ulovligt og opholder sig ulovligt i EU. Samtidig udvides kategorierne af data, som opbevares. Det maltesiske formandskab har den 15. februar 2017 cirkuleret et non-paper med forslag til kompromis, der bl.a. indeholder en revideret omfordelingsmekanisme, der skal indgå som en del af Dublin-forordningen eller i en separat retsakt og aktiveres i en krisesituation. Det er Rådet, som på baggrund af et forslag

¹ Forslagene er fremsat med hjemmel i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), tredje del, afsnit V. Ifølge protokollen om Danmarks stilling deltager Danmark ikke i vedtagelsen af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF, tredje del, afsnit V, og ifølge protokollen er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for Danmark, ligesom de ikke finder anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

Danmark har imidlertid en parallelaftale i forhold til den gældende Dublin-forordning og Eurodac-forordning, der giver Danmark ret til fortsat at være tilsluttet retsaktens med ændringer på mellemstatsligt grundlag, såfremt Danmark inden 30 dage efter vedtagelsen giver meddelelse til Kommissionen om, at man vil gennemføre indholdet af ændringerne i national lovgivning, jf. parallelaftalens artikel 3, stk. 2. Hvis Danmark beslutter ikke at gennemføre sådanne ændringer, følger det af parallelaftalens artikel 3, stk. 7, at aftalen som udgangspunkt betragtes som opsagt.

fra Kommissionen ved kvalificeret flertal tager stilling til, om mekanismen aktiveres. Formålet med forslaget om indførelse af en EU-genbosætningsramme er at etablere en EU-ramme med fælles procedurer for genbosætning af tredjelandsstatsborgere eller statsløse personer med behov for international beskyttelse. De øvrige forslag skal i det væsentlige sikre en øget harmonisering af standarder for asylproceduren, modtagelsesforhold og tildeling af beskyttelse med henblik på at forebygge sekundære bevægelser inden for EU. Samtlige forslag er omfattet af det danske retsforbehold. De øvrige forslag vil ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser. Hvis Danmark vælger at tilslutte sig Dublin- og Eurodac-forslaget, vil Danmark skulle bidrage til finansieringen. Gennemførelsen af Eurodac-forordningen forventes herudover at være forbundet med væsentlige statsfinansielle konsekvenser, idet tilpasning af nationale it-systemer vurderes nødvendig. For de øvrige forslag giver sagen ikke anledning til at redegøre for de økonomiske konsekvenser. Fsva. Dublin forordningen arbejdes fra dansk side for etablering af en ordning, som fastholder Danmarks deltagelse i det nuværende Dublin-system uden at blive omfattet af en tvungen omfordelingsordning. Fsva. Eurodac-forslaget er regeringen umiddelbart positivt indstillet, men lægger vægt på, at forslagens fordele står mål med medlemsstaternes udgifter til tilpasning af it-systemer. Danmark deltager ikke i et eventuelt EU-genbosætningsprogram på grund af retsforbeholdet. Danmark deltager endvidere ikke i modtagelsesdirektivet, ligesom en ny kvalifikationsforordning og en ny asylprocedureforordning heller ikke vil være bindende for Danmark på grund retsforbeholdet. Fsva. de øvrige forslag vil Danmark notere sig Kommissionens forslag. Forslagene vurderes at overholde nærhedsprincippet.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte den 4. maj 2016 sin første asylopakke med henblik på en reform af det fælles europæiske asylsystem. Pakken omfatter forslag til omarbejdning af Dublin-forordningen og Eurodac-forordningen samt et forslag til forordning om et europæisk asylagentur.

Kommissionens anden lovpakke, der blev fremsat den 13. juli 2016, indeholder forslag til en asylprocedureforordning, en kvalifikationsforordning samt en omarbejdning af modtagelsesdirektivet. Pakken omfatter endvidere et forslag til en forordning om en fælles ramme for genbosætning.

Begge lovpakker fremsættes som led i udmøntningen af Kommissionens meddelelse af 6. april 2016 om reform af det fælles europæiske asylsystem. Det fremgår af meddelelsen, at Kommissionen vil adressere de betydelige strukturelle svagheder og mangler i udformningen og gennemførelsen af den europæiske asyl- og migrationspolitik og udarbejde værktøjer, der giver bedre mulighed for at forvalte migrationsstrømme på mellemlang og lang sigt.

Det fælles europæiske asylsystem består af en retlig ramme, der dækker alle aspekter af asylproceduren, og et asylstøttekontor (EASO) til støtte for gennemførelsen af den retlige ramme og fremme af det praktiske samarbejde mellem medlemsstaterne.

Dublin-forordningen har til formål at fastsætte kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der indgives af en tredjelandstatsborger i en af medlemsstaterne. Kan det ikke på grundlag af Dublin-forordningen afgøres, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for at behandle en asylansøgning, er det den første medlemsstat, som asylansøgningen indgives til, der er ansvarlig for behandlingen.

Eurodac-forordningen indeholder regler om optagelse af fingeraftryk med henblik på fastlæggelsen af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for at behandle en asylansøgning, der er indgivet i EU. Forordningens primære formål er at tjene til gennemførelsen af Dublin-forordningen.

EASO yder teknisk og operationel bistand til medlemsstaterne med henblik på udmøntning af det fælles europæiske asylsystem og fremme det praktiske samarbejde.

Asylprocedure-, modtagelses- og kvalifikationsdirektivet indeholder standarder for bl.a. procedurer for behandling af asylansøgninger, kriterier for tildeling af beskyttelse og beskyttelsesniveau samt modtagelsesforhold.

Forslaget om indførelse af en EU-genbosætningsramme er fremsat i forlængelse af den frivillige genbosætningsordning, der blev opnået enighed om på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 20. juli 2015 for ca. 22.000 personer med et klart behov for international beskyttelse samt Kommissionens henstilling af 15. december 2015 om en frivillig ordning med Tyrkiet om indrejse af humanitære årsager. Sidstnævnte indgår i gennemførelsen af EU-Tyrkiet erklæringen af 18. marts 2016.

Med forslaget til en omarbejdning af Dublin-forordningen præciseres reglerne for fastlæggelse af den ansvarlige medlemsstat til behandling af en asylansøgning indgivet i en EU-medlemsstat. Endvidere foreslås det, at der indføres en obligatorisk omfordelingsmekanisme.

Forslaget til omarbejdning af Eurodac-forordningen vil indebære, at anvendelsesområdet for Eurodac-systemet udvides med henblik på identifikation og tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere og statsløse personer, som ikke søger asyl, men som er indrejst ulovligt eller opholder sig ulovligt i EU. Samtidig udvides kategorierne af data, som opbevares i Eurodac-systemet. De øvrige forslag skal i det væsentlige sikre øget harmonisering af standarder for asylprocedure, modtagelse og tildeling af beskyttelse med henblik på at forebygge sekundære bevægelser inden for EU.

Forslagene skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Forslaget til omarbejdning af Dublin-forordningen og Eurodac-forordningen er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 78, stk. 2, litra e), om kriterier og procedurer til bestemmelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om asyl eller subsidiær beskyttelse.

Forslaget til omarbejdning af Eurodac-forordningen har endvidere hjemmel i artikel 79, stk. 2, litra c), om ulovlig indvandring og ulovligt ophold, artikel 87, stk. 2, om indsamling, lagring, behandling, analyse og udveksling af relevante retshåndhævelsesformål samt 88, stk. 2, om Europols arbejdsområder og opgaver.

Danmark deltager i den gældende Dublin-forordning og Eurodac-forordning via en mellemstatslig aftale (parallelaftale), som giver Danmark mulighed for at tilslutte sig ændringer til forordningerne på mellemstatsligt grundlag, hvis Danmark inden 30 dage efter vedtagelsen giver meddelelse til Europa-Kommissionen om, at Danmark vil gennemføre indholdet i national ret. Det bemærkes, at de bestemmelser af den gældende Eurodac-forordning, som vedrører proceduren for sammenligning og videregivelse af oplysninger med henblik på retshåndhævelse, kræver en supplerende parallelaftale for Danmark, idet retshåndhævelselementet udgør et nyt formål i forhold til den oprindelige Eurodac-forordning. Forhandlingerne herom pågår.

Det maltesiske formandskab har den 15. februar 2017 cirkuleret et non-paper med forslag til kompromis fsva. omarbejdning af Dublin-forordningen, som bl.a. indeholder en revideret omfordelingsmekanisme.

Forslaget til forordning om et europæisk asylagentur er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 78, stk. 1 og 2, om den fælles asylpolitik.

Forslaget til asylprocedureforordningen er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 78, stk. 2, litra d).

Forslaget til kvalifikationsforordningen er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 78, stk. 2, litra a) og b).

Forslaget til omarbejdning af modtagelsesdirektivet er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 78, stk. 2, litra f).

Forslaget til forordning om en EU-genbosætningsramme er fremsat med hjemmel i TEUF, tredje del, afsnit V, artikel 78, stk. 2, litra d).

Som følge af retsforbeholdet kan Danmark ikke deltage i asylprocedureforordningen, kvalifikationsforordningen, modtagelsesdirektivet og forordningen om en EU-genbosætningsramme.

Forslaget til forordning om et europæisk asylagentur er også omfattet af retsforbeholdet. Danmark har hidtil bidraget til det praktiske samarbejde mellem medlemsstaterne på asylområdet i regi af EASO. Som i den nuværende forordning fremgår det således af forslaget, at asylagenturet fremmer det operationelle samarbejde med Danmark, og at en dansk repræsentant inviteres til at deltage på alle bestyrelsesmøder, dog uden stemmeret.

3. Formål og indhold

De væsentligste dele af forslagene gennemgås enkeltvis nedenfor.

Forslag til omarbejdning af Dublin-forordningen:

Dublin-forordningen fastsætter kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning. De gældende kriterier for at afgøre, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for at behandle en asylansøgning, er i alt væsentlig bevaret i forslaget. Formålet med omarbejdningen er at effektivisere og forenkle disse regler. Endvidere foreslås det at supplere det nuværende Dublin-system med en obligatorisk omfordelingsmekanisme, som ifølge forslaget skal sikre en hensigtsmæssig ansvarsdeling mellem medlemsstaterne. Endelig skal forslaget modvirke misbrug af systemet og modvirke sekundære bevægelser. Disse formål er delvist understøttet gennem ændringer i de øvrige forordninger og direktiver, som gennemgås nedenfor.

Det foreslås, at der indføres en forpligtelse for asylansøgere til at indgive deres ansøgning i den medlemsstat, hvor den pågældende først indrejser i EU eller i den medlemsstat, hvor den pågældende måtte have lovligt ophold.

Inden den medlemsstat, hvori asylansøgningen er indgivet, anvender kriterierne for vurderingen af, hvilken medlemsstat der skal behandle en asylansøgning, skal den først kontrollere, om ansøgningen skal afvises med henvisning til, at ansøgeren kommer fra et første asylland eller et sikkert tredjeland. Er det tilfældet, er den pågældende medlemsstat ansvarlig for at behandle ansøgningen med henblik på at træffe afgørelse herom.

Den pågældende medlemsstat skal endvidere kontrollere, om ansøgeren kommer fra et sikkert oprindelsesland, og om ansøgeren udgør en sikkerhedsrisiko. Er det tilfældet, er den pågældende medlemsstat også ansvarlig for at behandle ansøgningen, som i disse tilfælde skal behandles efter en fremskyndet procedure.

Det foreslås endvidere, at den medlemsstat, der har behandlet en asylansøgning, herunder foretaget den indledende kontrol med henblik på afvisning eller behandling i en fremskyndet procedure, skal anses for at være ansvar-

lig for at behandle alle fremtidige krav og ansøgninger fra den pågældende ansøger, uanset at den pågældende ansøger måtte have forladt medlemsstaten. Dette understøtter formålet med Dublin-systemet, hvorefter kun én medlemsstat er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, ligesom det understøtter, at kriterierne for, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, kun kan anvendes én gang.

Det foreslås, at der indføres en obligatorisk omfordelingsmekanisme, som aktiveres automatisk, når en medlemsstat står over for et uforholdsmæssigt stort antal af asylansøgere, som den er ansvarlig for at behandle efter reglerne i Dublin-forordningen. Fordelingsmekanismen vil ifølge forslaget indebære, at hvis en medlemsstats andel af det samlede antal ansøgninger om international beskyttelse i EU overstiger en på forhånd fastlagt fordelingsnøgle med 150 pct., vil nye asylansøgere blive omfordelt til andre medlemsstater.

Det maltesiske formandskab har den 15. februar 2017 cirkuleret et forslag til kompromis, hvorefter det står åbent, om omfordelingsmekanismen skal integreres i selve Dublin-forordningen eller indgå i en separat retsakt. Der lægges op til en vis fleksibilitet i relation til alternative former for solidaritet, og medlemsstaterne indrømmes en vis grad af valgfrihed med hensyn til deres bidrag i en krisesituation. Endelig lægges der op til, at de medlemsstater, som modtager asylansøgere som led i omfordelingsmekanismen, kan give fortrin til asylansøgere fra lande med henholdsvis høj eller en lav anerkendelsesprocent.

Med henblik på at forebygge sekundære bevægelser skal forslaget sikre, at en ansøger lader sig registrere og samarbejder med medlemsstaternes myndigheder. Manglende efterlevelse heraf vil få konsekvenser i forhold til modtagelsesforhold og proceduremæssige konsekvenser i form af hastebehandling af asylansøgningen.

Det bemærkes, at definitionen af familiemedlemmer foreslås udvidet ved at medtage ansøgerens søskende og ved at medtage familierelationer, der blev skabt, efter at ansøgeren forlod sit oprindelsesland, men inden den pågældende ankom til medlemsstatens område.

Forslag til omarbejdning af Eurodac-forordningen:

Forslaget til ændring af Eurodac-forordningen har til formål at understøtte den praktiske gennemførelse af forslaget om en omarbejdning af Dublin-forordningen. Det er endvidere formålet at styrke identifikationen af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold og tredjelandstatsborgere, som er indrejst ulovligt i EU ved de ydre grænser, idet disse oplysninger kan hjælpe medlemsstaterne, når der skal udstedes nye rejsedokumenter til en tredjelandstatsborger med henblik på tilbagesendelse. Systemet vil således fremadrettet kunne tjene et bredere indvandringsformål. I dag foretages ingen sammenligninger mellem fingeraftryksoplysninger, der er optaget af mi-

granter ved de ydre grænser, og fingeraftryksoplysninger, der er optaget af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold. Sammenligninger mellem fingeraftryksoplysninger fra irregulære migranter og asylansøgere holdes kun op mod asyloplysninger, idet Eurodac-systemet er en asyldatabase. Med forslaget bliver det muligt for medlemsstaterne at lagre og søge i data om tredjelandstatsborgere eller statsløse personer, som ikke søger asyl, men som er indrejst ulovligt eller opholder sig ulovligt i EU. Formålet er at bidrage til kontrollen af ulovlig migration og sekundære bevægelser inden for EU og sikre identifikationen af tredjelandstatsborgere uden lovligt ophold med henblik på tilbagesendelse, idet disse oplysninger kan hjælpe medlemsstaterne, når der skal udstedes nye rejsedokumenter til de pågældende.

Forslaget vil også give medlemsstaterne mulighed for at opbevare flere personoplysninger i Eurodac i overensstemmelse med databeskyttelsesreglerne, såsom navn, fødselsdato, nationalitet, identitetspapirer eller rejsedokumenter samt ansigtsbillede. Ved at øge mængden af data i systemet vil medlemsstaternes myndigheder lettere kunne identificere en tredjelandstatsborger uden lovligt ophold eller en asylansøger uden at skulle anmode om oplysninger fra en anden medlemsstat, som tilfældet er i dag.

Medlemsstaterne *skal* indføre sanktioner i overensstemmelse med national ret over for de personer, som nægter at lade et ansigtsbillede optage, eller som ikke efterlever proceduren for optagelse af fingeraftryk. Det præciseres, at optagelsen af fingeraftryk og ansigtsbillede af mindreårige fra seksårsalderen skal ske på en børnevenlig måde af personale, der er uddannet specifikt hertil.

Aldersgrænsen for at optage fingeraftryk foreslås nedsat fra 14 år til 6 år. Formålet er bl.a. at styrke beskyttelsen af mindreårige, der er blevet adskilt fra deres familie, da forslaget giver en medlemsstat mulighed for at spore familie, der måtte opholde sig i en anden medlemsstat, hvis en sammenligning af fingeraftryk viser, at barnet tidligere har opholdt sig i den pågældende anden medlemsstat.

Forslag til forordning om Den Europæiske Unions Asylagentur:

Formålet med forslaget er at styrke *det nuværende* EASO's rolle og udvikle det til et fuldt udbygget agentur og ekspertisecenter, som fremmer gennemførelsen af det fælles europæiske asylsystem og forbedrer dets funktionsmåde.

En af agenturets væsentligste opgaver skal være at overvåge og vurdere medlemsstaternes gennemførelse af de fælles europæiske asylregler, herunder særligt asyproceduren, Dublin-systemet, anerkendelsesprocenter og arten og kvaliteten af den tildelte internationale beskyttelse.

Endvidere foreslås, at agenturet skal styrkes for at yde operationel og teknisk bistand til medlemsstaterne. Bistanden omfatter bl.a. muligheden for at

stille ekspertise til rådighed i form af asylstøttehold med henblik på identifikation og registrering af tredjelandsstatsborgere, asylsagsbehandling, rådgivning og koordination af medlemsstatens etablering eller tilvejebringelse af modtagefaciliteter mv. Asylstøtteholdene består af eksperter fra agenturets egne rækker, eksperter fra medlemsstaterne eller eksperter, som disse har udstationeret til agenturet. Bistanden omfatter også muligheden for, at agenturet efter anmodning eller på eget initiativ indsætter eksperter fra en asylindsatspulje bestående af eksperter fra medlemsstaterne i tilfælde, hvor en medlemsstats asyl- og modtagelsessystemer er udsat for et uforholdsmæssigt stort pres. For at sikre, at eksperter står klar til øjeblikkelig indsættelse, foreslås det, at asylindsatspuljen skal bestå af en reserve på mindst 500 eksperter fra medlemsstaterne.

I tilfælde af uforholdsmæssigt pres på medlemsstaternes asylsystem kan agenturet – uden anmodning fra medlemsstaterne - tilrettelægge og koordinere operationelle og tekniske foranstaltninger. Hvis en medlemsstat i denne situation ikke anmoder agenturet om operationel og teknisk bistand eller ikke tager imod agenturets tilbud om en sådan bistand eller ikke træffer hensigtsmæssige foranstaltninger for at afhjælpe et sådant pres eller ikke efterkommer Kommissionens henstilling om at træffe visse foranstaltninger, og derved gør asyl- eller modtagelsessystemerne så ineffektive, at de truer det fælles europæiske asylsystems funktion, kan Rådet efter forslag fra Kommissionen vedtage en afgørelse i form af en gennemførelsesretsakt og udpege en eller flere foranstaltninger, som agenturet skal gennemføre for at støtte den pågældende medlemsstat.

Forhandlingerne med Europa-Parlamentet blev indledt den 7. februar 2017.

Forslag til omarbejdning af modtagelsesdirektivet:

Formålet med forslaget er at sikre en øget harmonisering af modtagelsesforholdene i EU bl.a. for derved at reducere incitamentet til asylansøgere sekundære bevægelser. Det skal bl.a. ske ved, at medlemsstaterne får bedre muligheder for at boligplacere asylansøgere og pålægge dem meldepligt. Det foreslås også, at kun den medlemsstat, der er ansvarlig for behandling af en ansøgning, stiller modtagelsesforhold til rådighed, og at der indføres klare regler for, i hvilke tilfælde retten til materielle modtagelsesforhold kan begrænses. Endvidere foreslås det, at asylansøgere – med undtagelse af dem, hvis ansøgning sandsynligvis vil blive afvist – hurtigt får adgang til arbejdsmarkedet for derved at reducere ansøgernes afhængighed og forbedre mulighederne for senere at blive integreret.

Formandsskabet har den 24. januar 2017 fremlagt nyt kompromisforslag til Modtagelsesdirektivet. Det fremgår bl.a. af kompromisforslaget, at medlemsstaternes frist for at give asylansøgere adgang til arbejdsmarkedet udvides fra 6 til 9 måneder.

Forslag til kvalifikationsforordning:

Det foreslås, at kvalifikationsdirektivet erstattes af en forordning. Formålet med forslaget er at harmonisere behandlingen af asylansøgninger på tværs af medlemsstaterne. Med forslaget præciseres en række kriterier for anerkendelse af ansøgere. Endvidere præciseres reglerne om rettigheder i relation til bl.a. bopæl, ophold og integration samt forpligtelser for personer med international beskyttelse. Desuden forpligtes medlemsstater til at iagttage analyser og vejledninger fra Den Europæiske Unions Asylagentur vedrørende oprindelseslande med henblik på at øge konvergens af asylafgørelser i hele EU. Samtidig foreslås det, at medlemsstaterne forpligtes til i højere grad at foretage løbende statusvurderinger af personer med international beskyttelse, således at der udelukkende ydes beskyttelse, så længe beskyttelsesbehovet består. Herudover indeholder forslaget bestemmelser med henblik på at fremme integration af personer med international beskyttelse, herunder gennem muligheden for at gøre adgangen til visse typer social bistand, der er fastsat i national ret, for både flygtninge og personer med subsidær beskyttelsesstatus betinget af deres effektive deltagelse i integrationsforanstaltninger. Endelig tager forslaget sigte på at mindske sekundære bevægelser af personer, der har opnået international beskyttelse.

Formandsskabet har den 21. februar 2017 fremlagt nyt kompromisforslag til Kvalifikationsforordningen. I kompromisforslaget foreslås bl.a., at personer, som opnår flygtningestatus, skal meddeles opholdstilladelse i 3-5 år med mulighed for fornyelse. Det foreslås desuden, at personer, som opnår subsidær beskyttelsesstatus, meddeles opholdstilladelse i 1-3 år med mulighed for fornyelse.

Forslag til asylprocedureforordning:

Det foreslås, at asylproceduredirektivet erstattes af en forordning. Formålet med forslaget er at indføre en ensartet procedure for international beskyttelse, som er effektiv, retfærdig og afbalanceret. Forslaget indebærer bl.a. en forenkling af reglerne, hvilket skal bidrage til at fjerne incitamenterne for asylansøgere til asylshopping og sekundære bevægelser mellem medlemsstaterne. Det gøres tydeligt, at en asylansøger har pligt til at forblive i den medlemsstat, der behandler ansøgningen, og til at samarbejde med myndighederne. Fristerne harmoniseres og forkortes i forhold til de nugældende regler, og det vil blive gjort obligatorisk for myndighederne at benytte en fremskyndet procedure for visse typer af ansøgninger f.eks. ansøgninger, der er åbenbart grundløse, og ansøgninger, som har karakter af åbenlyst misbrug, såsom ansøgninger med vildledende eller inkonsekvente oplysninger, eller ansøgninger, som har til formål at forsinke eller hindre udsendelse. Endvidere præciseres ansøgernes rettigheder og pligter. Ansøgere har ret til en personlig samtale med henblik på afklaring af, hvorvidt ansøgningen opfylder betingelserne for at blive behandlet, ligesom ansøgere tilbydes gratis juridisk bistand og repræsentation i løbet af alle faser af proceduren, medmindre ansøger selv råder over tilstrækkelige midler, eller ansøgningen anses for at være udsigtsløs. Herudover fastsættes særlige rettigheder for

uledsagede mindreårige børn og andre ansøgere med særlige behov. For uledsagede mindreårige gælder bl.a., at de hurtigt skal tildeles en værge.

Forslag til genbosætning:

Forslaget har til formål at fastlægge en EU-genbosætningsramme med fælles procedurer for, hvordan EU vil overholde sine tilsagn om genbosætning af tredjelandsstatsborgere eller statsløse personer med behov for international beskyttelse. Genbosætningsforslaget er en integreret del af en større EU-målsætning om at sikre, at beskyttelse kan tilbydes til de personer, som har brug for det, samtidig med at anvendelsen af de ulovlige og farlige ruter, som benyttes af personer på flugt, begrænses mest muligt. Genbosætning skal således tilbydes som et legalt alternativ til menneskesmugling, således at smuglernetværk ikke kan tjene på at smugle migranter med behov for international beskyttelse til EU. Derudover er det hensigten at udvise solidaritet med de lande i nærområderne, som huser et stort antal personer med behov for international beskyttelse, ved at medvirke til at lette presset på disse lande. I henhold til forslaget bemyndiges Rådet til at udarbejde en årlig EU-genbosætningsplan, der fastsætter det maksimale, samlede antal personer, der skal genbosættes i EU, og det antal personer, som hver medlemsstat skal genbosætte ud af det samlede antal, samt de overordnede geografiske prioriteter. Inden for Rådets overordnede årlige ramme bemyndiges Kommissionen til efterfølgende at udarbejde en eller flere målrettede EU-genbosætningsordninger.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse.

5. Nærhedsprincippet

Regeringen vurderer, at nærhedsprincippet er overholdt. De nævnte retsakter omhandler en udvidelse af det fælles europæiske asylsystem, som kun kan gennemføres på EU-niveau.

6. Gældende dansk ret

Den gældende Dublin-forordning og Eurodac-forordning er gennemført i dansk ret ved lov nr. 323 af 18. maj 2005 om ændring af udlændingeloven (Tilknytning til Eurodac-forordningen og Dublinforordningen på mellemstatsligt grundlag m.v.). Danmark indgik den 8. marts 2006 en parallelaftale med Det Europæiske Fællesskab om Dublin-forordningen og Eurodac-forordningen og indtrådte i samarbejdet med de øvrige EU-medlemsstater samt Norge og Island den 1. april 2006.

Senere ændringer af Dublin-forordningen er gennemført ved lov nr. 1619 af 26. december 2013 om ændring af udlændingeloven (Gennemførelse af den reviderede Dublinforordning af 26. juni 2013).

Eurodac-forordningen er gennemført i udlændingelovens kapitel 8 a om videregivelse af oplysninger i medfør af reglerne i Dublinforordningen, Schengenkonventionen, VIS-forordningen og Eurodac-forordningen m.v.

Senere ændringer af Eurodac-forordningen er gennemført ved lov nr. 1575 af 15. december 2015 om ændring af udlændingeloven (Gennemførelse af den reviderede Eurodac-forordning).

Genbosætning er reguleret i udlændingelovens § 8, hvorefter der gives ophold til flygtninge, der kommer hertil som led i en aftale med UNHCR eller lignende international aftale, og som er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951 (§ 8, stk. 1), eller som ved en tilbagevenden til hjemlandet risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (§ 8, stk. 2), eller som må antages at ville opfylde grundprincipperne for at opnå opholdstilladelse efter en af udlændingelovens bestemmelser, såfremt de var indrejst i Danmark som asylansøgere (§ 8, stk. 3).

De øvrige forslag giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget til Dublin-forordningen og Eurodac-forordningen vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige konsekvenser, og ændringerne er ikke bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

Da der er tale om en omarbejdning af Dublin-forordningen og Eurodac-forordningen, som Danmark har tiltrådt på mellemstatsligt grundlag i medfør af parallelaftaler, vil Danmark imidlertid skulle meddele Kommissionen, hvorvidt Danmark ønsker at gennemføre indholdet af ændringen i dansk ret. En gennemførelse af ændringerne i Eurodac-forordningen vil have lovgivningsmæssige konsekvenser. En gennemførelse af ændringerne i Dublin-forordningen kan have lovgivningsmæssige konsekvenser. Dette vil blive analyseret yderligere, når man er kommet nærmere en vedtagelse af retsakten.

De øvrige forslag har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

For så vidt angår Dublin-forordningen, oplyser Kommissionen, at forslaget indebærer en udgift på EU's budget på ca. 1,83 mia. euro, svarende til ca. 13,6 mia. kr., i perioden 2017-2020. Det dækker overførselsomkostningerne, når den korrigerende fordelingsmekanisme er blevet iværksat til gavn for en medlemsstat, oprettelsen og driften af et IT-system for registrering og automatisk fordeling af asylansøgere, men også støtte til opbygning af den nødvendige modtagelseskapacitet, både hvad angår infrastruktur og drifts-

udgifter, navnlig i de medlemsstater, der hidtil kun har måttet klare et begrænset antal asylansøgere.

Som anført under punkt 2 er forslaget omfattet af Danmarks retsforbehold. Derfor bidrager Danmark ikke til finansieringen af forslaget.

Hvis Danmark vælger at tilslutte sig forslaget, vil Danmark skulle bidrage til finansieringen. Danmark betaler ca. 2 pct. af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift på ca. 273 mio. kr. i perioden 2017-2020. Dette vil blive analyseret yderligere, når man er nærmere en vedtagelse af retsakten.

Kommissionen angiver, at forslaget *til omarbejdning af Eurodac-forslaget* indebærer en udgift på EU's budget på ca. 30,5 mio. euro i perioden 2017-2020. Dette omfatter udgifter til det centrale systems tekniske opgradering og øgede lagerplads og kapacitet. De omfatter også it-relaterede tjenester, software og hardware og vil dække opgradering og tilpasning, således at der kan søges på alle kategorier af oplysninger til både asyl- og indvandringsformål. De afspejler også udgifter til det ekstra personale, som EU's it-agentur, eu-LISA, får brug for samt andre administrative omkostninger.

Da forslaget er omfattet af retsforbeholdet, bidrager Danmark i udgangspunktet ikke til finansieringen heraf. Hvis Danmark vælger at tilslutte sig forslaget, vil Danmark skulle bidrage til finansieringen. Danmark betaler ca. 2 pct. af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift på 4,5 mio. kr.

I lyset af, at kategorierne af data, der opbevares i Eurodac-systemet, udvides med det fremsatte forslag, forventes det at blive nødvendigt med tilpasninger af nationale it-systemer. Der vil blive iværksat et arbejde med henblik på en endelig vurdering af de økonomiske konsekvenser, herunder et foreløbigt skøn over danske udgifter til udvikling af de nationale systemer, evt. indkøb af udstyr og driftsomkostninger, til brug for Eurodac-systemet. Niveaue for de danske udgifter forventes at være af væsentligt omfang.

For de øvrige forslag giver sagen ikke anledning til at redegøre for de økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslagene forventes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Sagen har senest været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandrings-samarbejde *den 16. marts 2017*.

Dansk Flygtningehjælp har ifm. høringen gjort opmærksom på deres positionspapir af den 10. marts 2017. I positionspapiret er der identificeret 5 kerneområder, der ifølge Dansk Flygtningehjælp, bør lægges vægt på i en re-

form af Dublin-systemet. Ifølge Dansk Flygtningehjælps bør medlemslandene i EU udvise solidaritet og tage ansvar for asylansøgerne for at sikre asylansøgeres rettigheder og for at etablere et velfungerende og effektivt Dublin-system. I forlængelse heraf mener Dansk Flygtningehjælp derfor, at det maltesiske formandskabs forslag af den 15. februar 2017 om omfordelingsmekanismen som en separat retsakt, vil forhindre et solidarisk og effektivt Dublin-system.

Dansk Flygtningehjælps positionspapir fra marts 2017 er vedlagt.

Sagen har tidligere været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandringsamarbejde *den 28. november 2016*.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til punktet.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side arbejdes for etablering af en ordening, som fastholder Danmarks deltagelse i det nuværende Dublin-system uden at blive omfattet af en tvungen omfordelingsordening. Danmark står samtidig fast på, at asyl- og indvandringspolitikken fastlægges i Danmark.

Fsva. Eurodac-forslaget er regeringen umiddelbart positivt indstillet. Regeringen lægger vægt på, at forslagens fordele står mål med medlemsstaternes udgifter til tilpasning af it-systemer.

Regeringen er generelt positivt indstillet over for forslaget om Den Europæiske Unions Asylagentur.

Danmark deltager ikke i et eventuelt EU-genbosætningsprogram på grund af retsforbeholdet. Danmark deltager endvidere ikke i modtagelsesdirektivet, ligesom en ny kvalifikationsforordning og en ny asylprocedureforordning heller ikke vil være bindende for Danmark på grund af retsforbeholdet. Under drøftelserne vil Danmark notere sig Kommissionens forslag.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslagene til omarbejdning af Eurodac-forordningen og Dublin-forordningen samt forslag til forordning om Den Europæiske Unions Asylagentur, som er indeholdt i den første lovpakke, har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg på mødet den 2. december 2016 til orientering.

De øvrige forslag i den anden lovpakke har den 6. oktober 2016 været forelagt Europaudvalget.

Opdatering på begge lovpakker blev forelagt udvalget den 2. december 2016 forud for RIA den 8.-9. december 2016.

Der blev sendt grund- og nærhedsnotat vedrørende forslag til forordning om Den Europæiske Unions Asylagentur den 2. september 2016. Grund- og nærhedsnotater vedrørende forslag til omarbejdning af Eurodac-forordningen og Dublin-forordningen blev sendt henholdsvis den 26. og 27. september 2016. Grund- og nærhedsnotatet om forslaget om indførelse af EU's genbosætningsramme blev fremsendt den 7. oktober 2016. Grund- og nærhedsnotatet om omarbejdning af modtagelsesdirektivet blev fremsendt den 1. november 2016.

Dagsordenspunkt 8. Informationsteknologi (IT) foranstaltninger relateret til grænseforvaltning

- a) ETIAS
- b) Entry/Exit System (EES)

Ad a) ETIAS: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et EU-system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS) (Første gennemlæsning)

= *Fremskridtrapport*

Dok: 2016/0357 (COD)

*Nyt notat.*²

Sagen er omfattet af retsforbeholdet.³

1. Resumé

Kommissionen fremsatte den 16. november 2016 forslag om et EU-system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS) for tredjelandstatsborgere, der er fritaget for kravet om visum. Et lignende system kendes bl.a. fra det amerikanske ESTA-system. Forslaget lægger op til, at visumfri tredjelandstatsborgere skal være i besiddelse af en ETIAS-tilladelse, inden de krydser den ydre Schengen-grænse. Ved ansøgning om en tilladelse i systemet vil ansøgerens data blive slået op i bl.a. en række europæiske it-systemer. Formålet er at fastslå, om visumfri tredjelandstatsborgeres ophold på medlemsstaternes område udgør en risiko for ulovlig migration, sikkerheden eller folkesundheden. En tilladelse er ikke et tilsagn om indrejsetilladelse, idet denne beslutning fortsat skal træffes af grænsekontrolmyndighederne ved grænsepassage. Nationale retshåndhævende myndigheder og EUROPOL gives adgang til systemet, når det i særlige tilfælde er nødvendigt i forbindelse med forebyggelse, afsløring eller efterforskning af terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger. Kommissionen anslår, at det vil tage omkring ti minutter at ansøge om en tilladelse, og at 95 pct. eller flere ansøgninger vil resultere i et positivt svar inden for få minutter i en automatiseret procedure. Tilladelsen vil være gyldig i fem år, eller indtil det anvendte rejsedokument udløber. Gebyret for ansøgning vil være fem euro. Lagringstiden for oplysningerne i systemet vil som udgangspunkt være fem år. Forslagene er omfattet af retsforbeholdet, idet der dog er tale om en udbygning af Schengen-reglerne. Forslaget er fremsat

² Det bemærkes, at sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg den 16. november 2016 til orientering. På daværende tidspunkt forelå forslaget imidlertid ikke, hvorfor der er udarbejdet et nyt notat.

³ Forslaget til forordning er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark. Da forordningen imidlertid udgør en videreudvikling af Schengen-reglerne, træffer Danmark, inden seks måneder efter vedtagelsen af forordningen afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre forordningen i dansk ret, jf. protokollens artikel 4 ("opt-in").

med supplerende hjemmel i traktatens (TEUF) bestemmelser om politisamarbejde. Nærhedsprincippet vurderes overholdt. Såfremt Danmark beslutter sig for at gennemføre forordningen i dansk ret, vil det have lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget vurderes at have statsfinansielle konsekvenser både via EU's budget og i form af nationale udgifter. Regeringen forholder sig positivt til forslaget, idet det umiddelbart vurderes, at forslaget kan være med til at styrke grænsekontrollen ved de ydre grænser, uden at ind- og udrejse for rejsende besværliggøres unødigt. Regeringen lægger vægt på, at der sikres sammenhæng mellem forslagets merværdi og omkostningsniveau.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2016) 731 endelig af 16. november 2016 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et EU-system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS) og om ændring af forordning (EU) nr. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/794 og (EU) 2016/1624.

Retsgrundlaget for forslaget til forordning er dels artikel 77, stk. 2, litra b) og d), i traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) om henholdsvis personkontrol ved passage af de ydre grænser og udvikling af et integreret system for forvaltning af de ydre grænser, dels TEUF artikel 87, stk. 2, litra a), som supplerende retsgrundlag med henblik på retshåndhavende myndigheders adgang til systemet og TEUF artikel 88, stk. 2, litra a).

Forslaget skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Kommissionen angiver som baggrund for forslaget, at der i dag ikke findes forhåndsoplysninger om rejsende, som er fritaget for visumpligt, når de ankommer til Schengen-områdets ydre grænse (bortset fra de forhåndsoplysninger der indsamles eller vil blive indsamlet i fremtiden for rejsende ad luft- og/eller søvejen i forbindelse med API og/eller PNR-ordningerne). Grænsevagterne træffer således afgørelse om indrejse eller afvisning på grænsen uden at have adgang til en forudgående vurdering.

Det fremgår af Kommissionens forslag, at omkring 1,4 mia. personer fra omkring 60 lande verden over i dag kan rejse visumfrit til EU. Kommissionen forventer, at antallet af tredjelandstatsborgere, der er fritaget fra visumpligt, og som vil passere Schengen-grænserne i 2020, vil stige med mere end 30 pct. - dvs. fra 30. mio. i 2014 til 39 mio. i 2020. Omkring 286.000 tredjelandstatsborgere blev nægtet indrejse ved de ydre grænser i 2014. De fleste afvisninger blev registreret ved de ydre landegrænser (81 pct.) efterfulgt af luftgrænser (16 pct.). Omkring en femtedel af disse afvisninger skyldtes manglende gyldigt visum, men de fleste afvisninger skyldtes en negativ vurdering af migrations- og/eller sikkerhedsrisikoen.

Med henblik på at forebygge ulovlig migration og styrke sikkerheden foreslås det, at der indføres et europæisk rejseinformations- og rejsetilladelsessystem (ETIAS) for visumfri tredjelandstatsborgere, der skal sikre, at eventuelle risici, der er forbundet med en visumfri tredjelandstatsborgers indrejse i Schengen-området, identificeres gennem en forudgående kontrol af den pågældende. Et lignende system kendes bl.a. fra det amerikanske ESTA-system.

Det Europæiske Råd har i konklusioner af 9. marts 2017 fremhævet, at processen om forslaget skal fremskyndes.

3. Formål og indhold

3.1 Generelt

Med forslaget oprettes et europæisk rejseinformations- og rejsetilladelsessystem (ETIAS) for tredjelandstatsborgere, der er fritaget for visumpligt.

Formålet med ETIAS er at bidrage til at:

- skabe et højt sikkerhedsniveau i EU
- forhindre ulovlig migration
- beskytte folkesundheden
- øge effektiviteten af grænsekontrollen
- støtte målet med Schengeninformationssystemet (SIS)
- forebygge, opdage og efterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger

Med henblik herpå indføres der et krav om en rejsetilladelse, ligesom betingelser og procedurer for udstedelse eller afslag heraf fastsættes.

I forslaget fastlægges endvidere betingelserne for, at medlemsstaternes retshåndhavende myndigheder og EUROPOL kan få adgang til at søge på oplysninger, der er lagret i det centrale ETIAS-system med henblik på forebyggelse, opdagelse og efterforskning af terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger.

ETIAS tager således sigte på at styrke EU's interne sikkerhed, dels ved at identificere personer, der udgør en sikkerhedsrisiko, inden de ankommer til Schengen-områdets ydre grænse, dels ved at stille oplysninger til rådighed for de nationale retshåndhavende myndigheder og EUROPOL, når det i særlige tilfælde er nødvendigt i forbindelse med forebyggelse, afsløring eller efterforskning af terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger.

En ETIAS-tilladelse vil give den rejsende et pålideligt tilsagn om, at det umiddelbart er vurderet, at vedkommende vil kunne indrejse. Det bemærkes dog, at en ETIAS-tilladelse ikke er en egentlig tilladelse til at kunne indrejse i Schengen-området. Kompetencen til at træffe den endelige afgørelse om indrejse ligger fortsat hos medlemsstaternes grænsevagter. Det er dog Kommissionens opfattelse, at ETIAS i betydelig grad vil nedbringe antallet af tredjelandstatsborgere, der bliver afvist på grænsen. På den måde redu-

ceres omkostningerne for transportører i forhold til at skulle tilbagesende passagerer fra luft- og søgrænser. Personer, som får afslag på en ETIAS-tilladelse, vil endvidere ikke spilde tid og penge på at rejse til Schengenområdet. ETIAS vil desuden lette grænsepassagen for visumfritagne tredjelandstatsborgere.

ETIAS vil finde anvendelse for visumfritagne tredjelandstatsborgere, herunder dels tredjelandsfamiliemedlemmer til EU-borgere, dels tredjelandstatsborgere der er omfattet af retten til den frie bevægelighed forudsat, at de ikke er i besiddelse af et opholdskort.

3.2 ETIAS' opbygning

ETIAS skal bestå af ETIAS-informationssystemet, den centrale ETIAS-enhed og de nationale ETIAS-enheder. Den centrale ETIAS-enhed vil blive etableret som en del af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex). De enkelte medlemslande udpeger selv en kompetent myndighed som national ETIAS-enhed. De nationale enheder skal fungere i døgndrift alle ugens dage.

3.3 Ansøgningen

Ansøgeren skal til brug for ansøgningen om en ETIAS-tilladelse alene være i besiddelse af et gyldigt rejsedokument. Der kræves ingen anden gyldig dokumentation for at besvare de stillede spørgsmål. Kommissionen vurderer, at det vil tage omkring ti minutter at udfylde ansøgningen, hvilket kan gøres via en hjemmeside eller en mobil-app. Der optages ikke fingeraftryk og biometri.

I forbindelse med ansøgningen vil ansøgeren blive anmodet om følgende oplysninger:

- Efternavn, fornavn(e), efternavn ved fødslen, sædvanligvis benyttede efternavn(e), fødselsdato, fødested, fødeland, køn, nuværende nationalitet, fornavne for ansøgerens forældre, hjemadresse.
- Rejsedokument.
- Eventuel anden nationalitet.
- Fast bopælssted.
- E-mailadresse og telefonnummer.
- Den medlemsstat, hvor den første indrejse sker.
- Uddannelse og oplysninger om nuværende beskæftigelse.
- Svar på en række af ETIAS' baggrundsspørgsmål (hvad angår situationer med epidemisk potentiale eller andre infektiøse eller smitsomme parasitsygdomme, strafferegistre, ophold i krigszoner, eventuelle tidligere afgørelser om tilbagevisning til grænsen eller udsendelse fra en EU-medlemsstat).
- Hvis ansøgeren er mindreårig, angivelse af den person, der er ansvarlig for den mindreårige.

- Hvis ansøgningen indgives af en anden person end ansøgeren, identiteten på denne person og den virksomhed, som han/hun repræsenterer (hvis det er relevant).
- For familiemedlemmer til EU-borgere/tredjelandstatsborgere, der har ret til fri bevægelighed uden opholdstilladelse: deres status som familiemedlem, identiteten på det familiemedlem, som ansøgeren har tilknytning til, deres familieband.

Kommissionen foreslår, at ansøgningen for ansøgere, der er fyldt 18 år, skal koste fem euro, som betales elektronisk. Data, som bruges i forbindelse med betalingen, vil ikke blive behandlet i ETIAS. Kommissionen tillægges i den forbindelse beføjelser til at vedtage delegerede retsakter om betalingsmetoder og -procedurer i forbindelse med gebyret for en rejsetilladelse og om ændringer i gebyrets størrelse. Kommissionen tildeles også beføjelser til at vedtage delegerede retsakter om fastlæggelse af baggrundsspørgsmålenes indhold og udformning.

3.4 Ansøgningsprocessen

Trin 1 - "ETIAS-informationssystemet" (automatiseret proces)

Når ansøgeren har udfyldt ansøgningen og betalt beløbet, vil informationssystemet inden for få minutter tjekke ansøgerens oplysninger mod andre informationssystemer. I denne automatiserede behandling tjekkes også, at ansøgeren ikke er opført på "ETIAS overvågningslisten", jf. nedenfor, om ansøgeren har svaret bekræftende på ETIAS baggrundsspørgsmålene, jf. afsnit 3.3, ligesom ansøgeren vurderes i henhold til "ETIAS screeningsregler", jf. nedenfor.

De af ansøgerens indgivne data vil blive tjekket i følgende informationssystemer:

- ETIAS
- SIS (Schengen Information System)
- VIS (Visa Information System)
- EES (Entry/Exit System)
- EUROPOL Data
- SLTD (Stolen and Lost Travel Documents, Interpol)
- EURODAC (European Dactyloscopy, Europæisk fingeraftryksdatabase)
- ECRIS (European Criminal Records Information System)
- TDAWN (Travel Documents Associated with Notices, Interpol Notices er internationale anmodninger om samarbejde eller udmeldinger til politi i stater til at dele information angående kriminalitet)

Erfaringer fra USA, Canada og Australien viser, at ca. 95 pct. af ansøgerne vil få et positivt svar inden for få minutter.

"ETIAS overvågningsliste"

Der oprettes en "ETIAS overvågningsliste" med henblik på at identificere sammenhæng mellem oplysninger i ansøgninger og oplysninger om personer, der er mistænkt for at have begået eller deltaget i en strafbar handling eller personer, om hvem der er konkrete indicier for eller rimelig grund til at antage, at de vil begå en strafbar handling. Listen skal udarbejdes på baggrund af FN's lister over krigsforbrydere, oplysninger fra medlemslandene og oplysninger indhentet via internationalt samarbejde om terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger.

Trin 2 – Den centrale ETIAS-enhed (manuel proces – kun hvis nødvendigt)

Hvis der i den automatiserede proces rapporteres et "hit", fordi der er usikkerhed om ansøgerens identitet, skal ansøgningen behandles manuelt i den centrale ETIAS-enhed. Enheden vil tjekke ansøgningen med henblik på at fjerne tvivl om ansøgerens identitet. Er der et bekræftet "hit", vil ansøgningen blive overført til den nationale ETIAS-enhed, jf. nedenfor trin 3.

Trin 3 – Den nationale ETIAS-enhed (manuel proces – kun hvis nødvendigt)

Hvis den automatiserede behandling i det centrale ETIAS-informationssystem viser et bekræftet "hit", vil ansøgningen blive overført til de nationale ETIAS-enheder. Dette er ligeledes tilfældet, hvis ansøgeren har besvaret bekræftende på baggrundsspørgsmålene.

Overførsel af ansøgningen sker automatisk til den medlemsstat, hvor den første indrejse sker, således som angivet i ansøgningsformularen.

Når ansøgningen er blevet overført til den ansvarlige nationale ETIAS-enhed, skal enheden vurdere ansøgningsfilen og inden for en frist på 72 timer efter indgivelse af ansøgningen underrette ansøgeren om den afgørelse, der er truffet (negativ eller positiv), på baggrund af en vurdering af risikoen for ulovlig migration, sikkerheden og folkesundheden.

Når de oplysninger, den rejsende har angivet i ansøgningskemaet, ikke giver den ansvarlige nationale ETIAS-enhed mulighed for at træffe en afgørelse, kan den via e-mail anmode ansøgeren om yderligere oplysninger og/eller dokumentation. Ansøgeren skal fremlægge disse oplysninger inden 7 arbejdsdage, og den nationale ETIAS-enhed skal behandle disse oplysninger senest 72 timer efter, at ansøgeren har fremlagt oplysningerne. I særlige tilfælde kan ansøgeren via e-mail blive indkaldt til en samtale på konsulatet i hans/hendes bopælsland.

Når de nationale ETIAS-enheder foretager en manuel behandling af ansøgninger, kan de anvende oplysninger i nationale databaser eller andre decentraliserede systemer, som de har adgang til. I denne proces kan eller i nogle tilfælde skal den ansvarlige myndighed høre de ansvarlige myndigheder i andre medlemsstater og EUROPOL med henblik på at få adgang til relevante supplerende oplysninger eller dokumentation, hvis de er ansvarlige for

oplysninger, der har udløst et ”hit” i forbindelse med et krydstjek i andre informationssystemer.

Den nationale ETIAS-enhed i de hørte medlemsstater vil derefter inden for 24 timer udstede en begrundet udtalelse - positiv eller negativ - om ansøgningen, som vil blive registreret i ansøgningsfilen. Når en eller flere hørte nationale ETIAS-enheder afgiver en negativ udtalelse om ansøgningen, skal den ansvarlige medlemsstat give afslag på ansøgningen om rejsetilladelse.

3.5 Resultatet af ansøgningen – tilladelse/afslag

Hvis ansøgeren får en ETIAS-tilladelse, vil denne være gyldig i fem år eller indtil rejsedokumentets udløb. Generelt vil varigheden for lagring af oplysninger om ETIAS-ansøgningen være fem år efter den seneste anvendelse af rejsetilladelsen eller fra den sidste afgørelse om at nægte, inddrage eller annullere rejsetilladelsen. Efter udløbet af denne periode vil ETIAS-ansøgningsfilen automatisk blive fuldstændigt slettet.

Ansøgeren kan klage over en negativ afgørelse på ansøgningen. Klagesager føres i den medlemsstat, der har truffet afgørelse om ansøgningen efter den pågældende medlemsstats nationale lovgivning.

Det bemærkes, at de nationale ETIAS-enheder undtagelsesvist kan udstede en rejsetilladelse med begrænset territorial og tidsmæssig gyldighed (15 dage), såfremt det vurderes nødvendigt af humanitære årsager, af hensyn til nationale interesser eller internationale forpligtelser, selv om den manuelle behandling ikke er afsluttet, eller der er meddelt afslag på rejsetilladelse.

3.6 Særlige aktører

Transportører

Forud for ombordstigning skal transportører sikre sig, at tredjelandstatsborgere har en gyldig ETIAS-tilladelse. Dette tjek kan ske gennem en online proces eller ved hjælp af anden mobil løsning.

I tilfælde, hvor en rejsende med gyldig rejsetilladelse efterfølgende bliver nægtet indrejse, er transportøren ansvarlig for at transportere den rejsende tilbage til afrejsestedet. Transportøren bliver dog ikke i dette tilfælde pålagt en straf. I tilfælde, hvor en rejsende uden gyldig rejsetilladelse får tilladelse til ombordstigning og efterfølgende bliver nægtet indrejse, er transportøren ikke alene ansvarlig for den rejsendes transport tilbage til afrejsestedet, men vil også blive pålagt en straf.

”ETIAS-screeningsrådet”

Der oprettes et ETIAS-screeningsråd med en rådgivende funktion inden for rammerne af den europæiske grænse- og kystvagt. Rådet, der sammensættes af repræsentanter for de nationale ETIAS-enheder og EUROPOL, skal høres for så vidt angår definition, evaluering og revision af risikoindikatorer samt gennemførelse af ”ETIAS-overvågningslisten”.

EUROPOL

Det bemærkes, at Udlændinge- og Integrationsministeriet har anmodet Justitsministeriet om en vurdering af den danske retsstilling for så vidt angår EUROPOL og ECRIS i forhold til ETIAS-forslaget. Justitsministeriets vurdering foreligger endnu ikke.

Retshåndhævende myndigheder

Medlemsstaterne udpeger de retshåndhævende myndigheder, der har ret til at anmode om adgang til de oplysninger, der er registreret i det centrale ETIAS-system.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Foreligger ikke.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører om nærhedsprincippet, at det foreslåede initiativ henhører under anvendelsesområdet for artikel 77, stk. 2, litra b), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, hvorefter Den Europæiske Union har beføjelse til at vedtage foranstaltninger vedrørende personkontrol og effektiv overvågning ved passage af medlemsstaternes ydre grænser. EU's nuværende regelsæt for passage af medlemsstaternes ydre grænser giver ikke mulighed for en automatiseret, koordineret og ensartet forudgående screening af tredjelandstatsborgere, der er fritaget for visumpligt. Det giver ikke medlemsstaterne mulighed for at anvende de fælles Schengenregler på en harmoniseret og koordineret måde. Der er et klart grænseoverskridende problem, da tredjelandstatsborgere, som er fritaget for visumpligt, frit kan vælge det første indrejsested til Schengenområdet for at undgå kontrol ved bestemte grænseovergangssteder. For så vidt angår visumansøgere bør der foreligge oplysninger om tredjelandstatsborgere, der er fritaget for visumpligt, for at øge effektiviteten af personkontrollen på sikkerheds- og indvandringsområdet og den generelle kvalitet af EU's forvaltning af de ydre grænser.

Kommissionen anfører endelig, at disse mål kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne alene, men bedre nås på EU-plan.

Regeringen vurderer, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

Forslaget indeholder ændringer af bl.a. forordning (EU) nr. 2016/399 (Schengen-grænsekodeks).

Forordning (EF) nr. 562/2006 med senere ændringer er gennemført ved lov nr. 301 af 19. april 2006 om ændring af udlændingeloven og lov om ægteskabs indgåelse og opløsning (Fremrykket ansøgningstidspunkt i sager om humanitær opholdstilladelse, indberetningspligt ved mistanke om genopdra-

gelsesrejser, begrænsning af adgangen til familiesammenføring for personer, der er dømt for børnebortførelse, ændrede regler om undervisning og aktive- ring af voksne asylansøgere m.v.) og ved lov nr. 1542 af 21. december 2010 om ændring af udlændingeloven (Forordning om ændring af konventionen om gennemførelse af Schengenaf-talen og forordning, hvad angår bevæ- gelighed for indehavere af visum til længerevarende ophold, afskaffelse af garantiordningen i visumsager m.v.).

Efter udlændingelovens § 3, stk. 1, har udlændinge, der efter regler fastsat i medfør af § 39, stk. 2, er fritaget for visum, ret til at indrejse og opholde sig her i landet i højst 90 dage inden for en periode på 180 dage, hvorved perio- den på 180 dage forud for hver opholdsdag tages i betragtning.

Efter udlændingelovens § 39, stk. 2, kan udlændinge- og integrationsmini- steren fastsætte nærmere regler om visum, herunder fastsætte regler om, i hvilket omfang passet eller rejselegitimationen skal være påtegnet visum til indrejse i eller udrejse af landet.

Efter udlændingelovens § 39, stk. 3, 1. pkt., skal passet eller rejselegitimi- onen ved ind- og udrejse forevises for paskontrollen og under ophold her i landet på begæring forevises for offentlige myndigheder.

Efter udlændingelovens § 39, stk. 3, 4. pkt., kan udlændinge- og integrati- onsministeren fastsætte nærmere regler om de betingelser, som en udlæn- ding, der ikke skal have udstedt visum for at indrejse og opholde sig i Dan- mark, skal opfylde ved indrejse og ophold her i landet.

Efter udlændingelovens § 28, stk. 1, nr. 2, og § 28, stk. 3, kan en udlænding, der ikke opfylder de bestemmelser om rejselegitimation, visum og indrejse, som er fastsat efter kapitel 7 (§§ 38-45), afvises ved indrejsen til Danmark.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget er omfattet af Danmarks retsforbehold. Forslaget vil således ikke i sig selv have lovgivningsmæssige konsekvenser, og ændringerne er ikke bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

Da forordningen imidlertid udgør en videreudvikling af Schengen-reglerne, vil Danmark inden seks måneder efter vedtagelsen af forordningen skulle meddele Kommissionen, hvorvidt Danmark ønsker at gennemføre indholdet af den omarbejdede forordning i dansk ret.

En gennemførelse af ændringerne, herunder indførelse af en rejsetilladelse for visumfritagne tredjelandstatsborgere, vil have lovgivningsmæssige kon- sekvenser i relation til udlændingelovens kapitel 1 om udlændinges indrejse og ophold, således at det kommer til at fremgå af loven, at en udlænding, der ikke skal have udstedt visum for at indrejse og opholde sig i Danmark,

skal være i besiddelse af en gyldig rejsetilladelse. En gennemførelse af ændringerne vil endvidere have lovgivningsmæssige konsekvenser i relation til udlændingelovens kapitel 7 om kontrollen med udlændinges indrejse, ophold og udrejse m.v.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget indebærer blandt andet udvikling af nationale it-systemer og etablering af nationale enheder, der skal kunne arbejde i døgndrift alle ugens dage.

Generelt bemærkes, at Kommissionen har tilkendegivet, at man nærmere vil præcisere forholdene omkring omkostninger mv. i forhold til det, der fremgår af forslaget. I forslaget afsættes 212,1 mio. euro til udvikling af ETIAS-systemet i perioden 2018-2020, *jf. tabel 1*. I denne periode opkræves ikke gebyrer.

Tabel 1

Udgifter til etablering af ETIAS-systemet i perioden 2018-2020

	I alt udgifter i perioden 2018-2020 (mio. euro)
Udgiftspost	
Udvikling af alle IT-dele af projektet	100,9
Oprettelse af central ETIAS-enhed	12,5
Integration med medlemsstaternes nationale grænseinfrastruktur	92,3
Oprettelse af nationale ETIAS-enheder	4,2
Administration	2,2
I alt	212,1

Kilde: COM(2016)731, annex 1. Finansieringsoversigt.

Beløbet foreslås finansieret fra den del af EU's budget, der er øremærket til intelligente grænser i den del af Fonden for Intern Sikkerhed, der vedrører grænsekontrol og visum. Danmarks finansierer ca. 2 pct. af EU's budget, hvilket svarer til en dansk finansieringsandel på ca. 32 mio. kr. i perioden 2018-2020.

Kommissionen skønner, at ETIAS-systemet vil være driftsklart i 2020, hvorfra systemet også vil kunne generere gebyrindtægter. Driftsomkostningerne for såvel informationssystemet som den centrale enhed og de nationale enheder anslås til gennemsnitligt 85 mio. euro årligt. Kommissionen skønner i forslaget, at indtægterne fra det ansøgningsgebyr, der foreslås opkrævet, vil dække de løbende driftsomkostninger fra 2020. Der vil i alt blive

afsat 550 mio. euro på EU's budget til driften af ETIAS-systemet i perioden 2021-2027. Kommissionen angiver dog, at idet driften først vil starte, når den nuværende flerårige finansielle ramme (MFF) udløber, vil finansieringen skulle indgå i drøftelserne om det næste flerårige finansielle rammeprogram (MFF).

Det fremgår også af forslaget, at følgende nationale omkostninger ikke dækkes: Udgifter til projektstyring af nationale projekter som led i etableringen af ETIAS, fysiske forhold omkring og drift af nationale it-systemer relateret til ETIAS-systemet, tilpasning af den eksisterende grænsekontrol samt udgifter relateret til nationale kommunikationsnetværk.

Forslaget må derfor forventes at medføre nationale udgifter. Da forslaget ikke indeholder en mere præcis beskrivelse af udformningen af den tekniske løsning, er det ikke på nuværende tidspunkt muligt nærmere at vurdere omfanget eller karakteren af behovet for tilpasninger i danske it-systemer og forhold i grænsekontrollen.

Endelig må det forventes, at forslaget vil medføre øget tids- og ressourceforbrug hos såvel transportører som i grænsekontrollen til kontrol af ETIAS-tilladelsen. Hvis etablering af ETIAS har den virkning, at færre personer bliver afvist ved grænsen, som beskrevet i afsnit 3.1, kan dette dog betyde færre omkostninger, dels fordi transportørerne skal returnere færre afviste personer, dels fordi det mindsker tidsforbruget i grænsekontrollerne. Det er ikke muligt at foretage en nærmere vurdering af den samlede omkostningsvirkning af disse forhold.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Det fremgår af forslaget, at anvendelsen af ETIAS må forventes at øge beskyttelsesniveauet i EU.

8. Høring

Sagen har senest været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandrings-samarbejde *den 16. marts 2017*.

Dansk Industri (DI) fremsendte i forbindelse med høringen bemærkninger vedrørende ETIAS. Det blev bemærket, at der i forslaget lægges op til, at transportøren har pligt til returtransport af afviste udlændinge også i de tilfælde, hvor de pågældende er i besiddelse af gyldigt ID og godkendt ETIAS-tilladelse mv. DI finder det ikke rimeligt, at transportøren skal pålægges omkostninger til dækning af andres fejl i de tilfælde, hvor den afviste ikke har returbillet med indkommende luftfartsselskab. Luftfartsselskabet har i den situation ingen mulighed for at forebygge hændelsen. I andre tilfælde vil den afviste have returbillet i indkommende selskab. I de tilfælde er der forlods betalt for returtransporten, hvilket således vil være uproblematisk.

DI bemærker desuden, at transportører med forslaget pålægges nye byrder på myndighedernes vegne, og at Danmark i de videre forhandlinger bør være meget opmærksomme på at begrænse de økonomiske belastninger af disse byrder.

Herudover opfordrer DI til forsigtighed, når det kommer til at fastlægge en pris på en ETIAS-tilladelse, før de reelle omkostninger forbundet hermed er kendt, idet den endelige pris efter DI's opfattelse på en balanceret måde skal afspejle omkostningerne.

Endelig bemærker DI, at Kommissionens adgang til at arbejde med delegerede retsakter bør begrænses til rent operationelle og praktiske spørgsmål, altså på linje med de områder, der allerede er fremhævet.

Sagen har tidligere været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde *den 7. november 2016*.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til punktet.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen forholder sig umiddelbart positivt til forslaget, idet det umiddelbart vurderes, at forslaget kan være med til at styrke grænsekontrollen og bidrage til bekæmpelsen af terrorhandlinger og andre alvorlige, strafbare handlinger, uden at ind- og udrejse for rejsende besværliggøres unødigt.

Regeringen lægger vægt på, at der sikres sammenhæng mellem forslagets merværdi og omkostningsniveau. Regeringen er positiv over for, at hovedparten af forslagets udgifter finansieres via allerede øremærkede midler inden for EU's budget. Konkrete bevillinger, der vedrører den næste flerårige finansielle ramme (MFF), vil regeringen først kunne tage stilling til i forbindelse med drøftelserne heraf.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg den 16. november 2016 til orientering.

Der blev oversendt grund- og nærhedsnotat den 2. marts 2017.

Ad b) Ind- og udrejssystemet (EES)

i) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et ind- og udrejssystem til registrering af ind- og udrejseoplysninger om tredjelandstatsborgere, der passerer Den Europæiske Unions medlemsstaters ydre grænser, samt afslag på indrejse og fastsættelse af betingelserne for adgang til ind- og udrejssystemet med henblik på retshåndhævelse og om ændring

af forordning (EF) nr. 767/2008 og forordning (EU) nr. 1077/2011 (Første gennemlæsning)

ii) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 399/2016, hvad angår anvendelsen af ind- og udrejsesystemet (Første gennemlæsning)

= *Fremskridtsrapport*

Dok: 2016/0106 (COD) (Ind- og udrejsesystemet (EES))
2016/0105 (COD) (Schengen grænsekodeks)

Revideret notat. Ændringer er markeret i kursiv.

Sagen er omfattet af retsforbeholdet, idet der dog er tale om en udbygning af Schengen-reglerne.⁴

1. Resumé

Som led i styrkelsen af de ydre grænser fremsatte Kommissionen en revideret udgave af den såkaldte "Smart Borders-pakke" den 6. april 2016, der indeholder et revideret forslag til oprettelse af et ind- og udrejsesystem samt et forslag til ændring af Schengen-grænsekodeks som følge af oprettelse af et ind- og udrejsesystem. Mulighederne for at bekæmpe ulovlig indvandring og ulovligt ophold efter lovlig indrejse forbedres samtidig med, at det ved hjælp af automatiserede procedurer gøres lettere for tredjelandsstatsborgere at ind- og udrejse. Ifølge forslaget skal retshåndhævende myndigheder kunne tilgå ind- og udrejsesystemet med henblik på forebyggelse, påvisning og efterforskning af terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger. De foreslåede ændringer af Schengen-grænsekodeks betyder bl.a., at manuel stempling af rejsedokumenter afskaffes, og at tredjelandsstatsborgere får adgang til selvbetjeningssystemer og e-gates. Det bliver dermed muligt at automatisere og effektivisere bestemte faser af kontrolproceduren. Forslagene i Smart Borders-pakken er omfattet af retsforbeholdet, idet der dog er tale om en udbygning af Schengen-reglerne. Dele af forslaget om oprettelse af ind- og udrejsesystemet er fremsat med hjemmel i bestemmelserne om politisamarbejdet. Nærhedsprincippet vurderes overholdt. Forslagene vurderes at have lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget om et ind- og udrejsesystem vurderes at ville få betydelige statsfinansielle konsekvenser. Regeringen forholder sig positivt til forslagene, idet det umiddelbart vurderes, at forslagene kan bidrage til at styrke grænsekontrollen ved de ydre grænser, uden at ind- og udrejse for den rejsende besværliggøres unødigt. Regeringen lægger betydelig vægt på, at omkostningerne forbundet

⁴ Forslagene til forordninger er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finder anvendelse i Danmark. Da forordningerne imidlertid udgør en videreudvikling af Schengen-reglerne, træffer Danmark, inden seks måneder efter vedtagelsen af forordningerne afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre forordningerne i dansk ret, jf. protokollens artikel 4 ("opt-in").

med forslaget om et ind- og udrejsesystem minimeres, og at der sikres sammenhæng mellem forslagets merværdi og omkostningsniveau.

2. Baggrund

Oprettelse af et ind- og udrejsesystem

Kommissionen fremsatte den 6. april 2016 et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et ind- og udrejsesystem (herefter 'EES-systemet') til registrering af ind- og udrejseoplysninger om tredjelandstatsborgere, der passerer EU-medlemsstaternes ydre grænser samt afslag på indrejse og fastsættelse af betingelserne for adgang til EES med henblik på retshåndhævelse.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 77, stk. 2, litra b og d, om henholdsvis personkontrol ved de ydre grænser og udvikling af et integreret system for forvaltning af de ydre grænser, TEUF artikel 87, stk. 2, litra a, om indsamling, opbevaring, behandling, analyse og udveksling af relevante oplysninger i forbindelse med politisamarbejdet, samt TEUF artikel 88, stk. 2, litra a, om Europols opgaver i relation til indsamling, opbevaring, behandling, analyse og udveksling af oplysninger.

Forslaget skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294, hvorefter Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Ændring af Schengen-grænsekodeks

Kommissionen fremsatte den 6. april 2016 forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) 399/2016 (Schengen-grænsekodeks).

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 77, stk. 2, litra b, om personkontrol ved de ydre grænser.

3. Formål og indhold

Smart Borders-pakken

Kommissionen fremsatte den 6. april 2016 en revideret udgave af den såkaldte "Smart Borders-pakke". Pakken omfatter et revideret forslag til en forordning om oprettelse af et ind- og udrejsesystem (EES) samt et forslag til ændring af Schengen-grænsekodeks.

Oprettelse af et ind- og udrejsesystem

Formålet med forslaget om et ind- og udrejsesystem er at effektivisere og øge kvaliteten af forvaltningen af Schengen-området ydre grænser. Mulighederne for at bekæmpe ulovlig indvandring og ulovligt ophold efter lovlig indrejse forbedres samtidig med, at det ved hjælp af automatiserede procedurer gøres lettere for tredjelandstatsborgere at ind- og udrejse. Desuden styrkes sikkerheden i forbindelse med identifikation af falske rejseudokumenter bl.a. ved hjælp af anvendelse og registrering af biometriske data.

Med forslaget oprettes et ind- og udrejsesystem til digital registrering og lagring af oplysninger om, hvor og hvornår tredjelandstatsborgere er ind- og udrejst i forbindelse med kortvarige ophold i en medlemsstat. Ind- og udrejsesystemet skal endvidere kunne tilgås af nationale myndigheder og Europol med henblik på at forebygge, påvise og efterforske terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger, såfremt de fastsatte kriterier herfor er opfyldt.

Ind- og udrejsesystemet finder som udgangspunkt anvendelse på alle tredjelandstatsborgere, der passerer de ydre grænser med henblik på kortvarige ophold i Schengen-området. I systemet registreres således statsborgere fra såvel visumfri som visumpligtige tredjelande.

Ændring af Schengen-grænsekodeks

Forslaget om ændringerne af Schengen-grænsekodeks er en konsekvens af oprettelsen af et nyt ind- og udrejsesystem. Formålet med forslaget er navnlig, at den obligatoriske manuelle stempeling af rejsedokumenter afskaffes. Dette sker for at imødekomme den teknologiske udvikling og dermed mulighederne for at kunne foretage en mere sikker kontrol af tredjelandstatsborgere ved ind- og udrejse, herunder særligt en automatisk udregning af den rejsendes lovlige ophold, samt registrering af alfanumeriske og biometriske data i ind- og udrejsesystemet. De nye tiltag, som forslaget indeholder, åbner mulighed for at give tredjelandstatsborgere adgang til selvbetjeningssystemer og e-gates samt at gøre det muligt at automatisere bestemte faser af kontrolproceduren.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets LIBE-udvalg vedtog sin betænkning den 27. februar 2017. Den formelle godkendelse i Europa-Parlamentet forventes at finde sted på samlingen i marts 2017. Når dette er sket, vil trilogforhandlingerne mellem Rådet, Kommissionen og Europa-Parlamentet formelt blive indledt.

5. Nærhedsprincippet

Oprettelse af et ind- og udrejsesystem

Kommissionen anfører om nærhedsprincippet bl.a., at der er behov for at oprette et system med harmoniserede regler om registrering af oplysninger om afslag på indrejse, grænsepassager og lovlige korttidsophold for hele Schengen-området. Dette formål kan ikke i tilstrækkelig grad nås af medlemsstaterne.

Kommissionen anfører desuden, at det er nødvendigt, at retshåndhævende myndigheder kan få adgang til data i ind- og udrejsesystemet med henblik på at bekæmpe terrorisme og andre alvorlige forbrydelser og for at sikre et højt niveau af intern sikkerhed. Dette formål kan ikke i tilstrækkelig grad nås af medlemsstaterne, idet det kun er Kommissionen, der kan fremsætte forslag om en sådan ændring.

Nærhedsprincippet vurderes derfor opfyldt.

Ændring af Schengen-grænsekodeks

Kommissionen anfører om nærhedsprincippet, at forslaget formål ikke i tilstrækkelig grad kan nås af medlemsstaterne alene, idet det kun er EU, der kan ændre en eksisterende EU-retsakt.

Nærhedsprincippet vurderes derfor opfyldt.

6. Gældende dansk ret

Oprettelse af et ind- og udrejse system samt ændring af Schengen-grænsekodeks

Udlændingeloven

Udlændingelovens kapitel 7 indeholder regler om kontrollen med udlændinges indrejse, ophold og udrejse m.v.

Paskontrol ved den ydre grænse

Det følger af udlændingelovens § 38, stk. 1, at ind- og udrejsekontrol på de ydre grænser skal finde sted i medfør af Schengen-grænsekodeks artikel 6 og 7.

Efter udlændingelovens § 38, stk. 7, kan politiet foretage stemping af en udlændings pas eller rejselogitimation ved ind- og udrejse eller ved afvisning eller udvisning. Endvidere fremgår det, at Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om politiets stemping af pas og anden rejselogitimation.

Ifølge udlændingelovens § 39, stk. 3, skal pas eller rejselogitimation forevises for paskontrollen ved ind- og udrejse af Schengen-området.

Optagelse af biometriske oplysninger

Udlændingelovens §§ 40 a og 40 b indeholder bestemmelser om i hvilke nærmere definerede tilfælde, der kan optages fingeraftryk og personfotografi af udlændinge, til hvilke formål disse oplysninger må anvendes, og hvordan de skal opbevares.

Herudover følger det af udlændingelovens § 2 a, stk. 5, at Justitsministeren kan fastsætte regler om optagelse af fingeraftryk af en udlænding, der søger visum til Danmark.

Videregivelse af oplysninger

Udlændingelovens kapitel 8 a, indeholder oplysninger om videregivelse af oplysninger i medfør af reglerne i Dublin-forordningen, Schengenkonventionen, VIS-forordningen og Eurodac-forordningen m.v.

Persondataloven

De grundlæggende principper i persondatalovens § 5 om behandling af oplysninger, lovens kapitel 4 om behandlingsreglerne samt lovens afsnit III om de registreredes rettigheder finder anvendelse i det omfang, de ikke er fraveget ved udlændingelovens regler.

7. Konsekvenser

Oprettelse af et ind- og udrejse-system samt ændring af Schengen-grænsekodeks

Det er den foreløbige vurdering, at forslagene vil have visse lovgivningsmæssige konsekvenser, hvis Danmark vælger at tilslutte sig forslagene. På det foreliggende grundlag er det vurderingen, at der kan være behov for ændring af udlændingeloven, herunder særligt regler om ind- og udrejsekontrol på de ydre grænser og om optagelse, anvendelse, opbevaring og videregivelse af biometriske oplysninger.

Økonomiske konsekvenser

Oprettelse af et ind- og udrejse-system

Kommissionen angiver, at de samlede udgifter til de dele af ind- og udrejse-systemet som dækkes over EU's budget beløber sig til 480 mio. euro, hvoraf Danmarks andel udgør ca. 9,2 mio. euro. Hertil kommer udgifter på nationalt niveau i forbindelse med indkøb, installation og vedligeholdelse af udstyr på de ydre grænser samt udgifter til personale og anden drift. Det skønnes således, at forslaget vil medføre betydelige statsfinansielle konsekvenser. De statsfinansielle konsekvenser vil bl.a. afhænge af, i hvilket omfang udstyr skal placeres på alle officielle grænseovergangssteder.

Der vil blive iværksat et arbejde med at foretage en endelig vurdering af de statsfinansielle konsekvenser af forslaget. Der vil i den forbindelse skulle udarbejdes et foreløbigt skøn over de danske udgifter ved udvikling af de nationale dele af de foreslåede systemer, indkøb af udstyr og efterfølgende driftsomkostninger.

Ændring af Schengen-grænsekodeks

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Sagen har senest været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandrings-samarbejde den 16. marts 2017.

Sagen har tidligere været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandrings-samarbejde den 28. november 2016.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til punktet.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er generelt positivt indstillet over for tiltag, der kan styrke grænsekontrollen, uden at ind- og udrejse for rejsende besværliggøres unødigt.

Regeringen lægger betydelig vægt på, at omkostningerne forbundet med forslaget om et ind- og udrejsesystem minimeres, og at der sikres sammenhæng mellem forslagets merværdi og omkostningsniveau.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg den 2. december 2016. Sagen blev forelagt med henblik på forhandlingsoplæg. Der blev oversendt grund- og nærhedsnotat den 2. juni 2016.

Dagsordenspunkt 9. Migration

= Udveksling af synspunkter

KOM-dokument foreligger ikke

Revideret notat. Ændringer er markeret i kursiv.

1. Resumé

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27. marts 2017 forventes der at blive fulgt op på EU-Tyrkiet erklæringen fra den 18. marts 2016 samt udviklingen på det centrale Middelhav. Der forventes også en kort drøftelse af de eksterne aspekter af migration, herunder i opfølgning på Malta-erklæringen af den 3. februar 2017 og udkommet af Valletta "Senior Officials Meeting" den 8.-9. februar 2017, hvor der blev gjort status på implementeringen af Valletta-handlingsplanen, som vedtaget af stats- og regeringscheferne på EU-Afrika-topmødet i Valletta i november 2015. Endelig forventes en kort drøftelse af status for genbosætning og udsendelse af personale til EASO og Frontex. Kommissionen vurderer, at der fortsat er behov for flere nationale eksperter i både Grækenland og Italien. Danmarks samlede bidrag til Grækenland og Italien i 2016 udgjorde ca. 2,22 pct. af medlemslandenes samlede bidrag til landene opgjort i mandedage. Formandskabet har fremsendt et diskussionsoplæg hvori der søges input fra ministrene til navnlig den kommende implementering af Malta-erklæringen. Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet. Sagen giver ikke i sig selv anledning til at redegøre for lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser. Fra dansk side støttes op om at gennemføre tiltag, der kan begrænse tilstrømningen af migranter og flygtninge, herunder gennem effektiv implementering af indgåede aftaler på EU-niveau.

2. Baggrund

Det forventes, at der vil blive fulgt op på EU-Tyrkiet erklæringen fra den 18. marts 2016 og udviklingen på det centrale Middelhav. Der forventes en kort drøftelse af de eksterne aspekter af migration, som i opfølgning på Malta-erklæringen af 3. februar 2017 og udkommet af Valletta "Senior Officials Meeting" den 8.-9. februar 2017, hvor der blev gjort status på implementeringen af Valletta-handlingsplanen, som vedtaget af stats- og regeringscheferne på EU-Afrika-topmødet i Valletta i november 2015. Endelig forventes en kort drøftelse af status for genbosætning og udsendelse af personale til EASO og Frontex. Formandsskabet har fremsendt et diskussionsoplæg hvori der søges input fra ministrene til navnlig den kommende implementering af Malta-erklæringen.

3. Formål og indhold

På mødet den 18. marts 2016 mellem EU's stats- og regeringschefer og Tyrkiet blev der vedtaget en erklæring, som bygger på EU-Tyrkiet handlingsplanen af 29. november 2015. Ifølge erklæringen skal alle nye irregu-

lære migranter, som ankommer fra Tyrkiet til de græske øer fra og med den 20. marts 2016, tilbageføres til Tyrkiet. EU vil for hver syrer, der tilbageføres til Tyrkiet, genbosætte én syrisk flygtning, der opholder sig i Tyrkiet. Genbosætning fra Tyrkiet skal ske inden for rammerne af eksisterende tilsgagn fra medlemsstaterne. Erklæringen indeholder ligeledes tekst om fremskyndelse af visumliberalisering for Tyrkiet samt mulighed for supplerende finansiering på 3 mia. euro til flygtninge i Tyrkiet, når de 3 mia. euro under EU-Tyrkiet handlingsplanen er distribueret.

Den 2.marts 2017 udsendte Kommissionen sin seneste statusrapport på implementering af EU-Tyrkiet erklæringen (COM(2016) 204 final).

Styrkelsen af grænsekontrollen mellem Makedonien og Grækenland i løbet af februar og marts måned 2016 såvel som vedtagelsen af EU-Tyrkiet-erklæringen den 18. marts 2016 har bevirket, at antallet af ulovlige grænseskrydsninger fra Tyrkiet til Grækenland faldt markant sammenlignet med 2015 (omkring 90 %). I oktober 2015 ankom omkring 200.000 irregulære migranter til de græske øer fra Tyrkiet. I oktober 2016 var det tal på omkring 3.500. Udviklingen er fortsat, idet der i januar 2017 ankom godt 1.500 irregulære migranter sammenlignet med januar 2016, hvor tallet var godt 68.500.

Kommissionen har oplyst, at der i perioden fra den 4. april 2016 til den 2. marts 2017 er sendt 916 migranter retur til Tyrkiet i medfør af EU-Tyrkiet erklæringen af 18. marts 2016, herunder 166 syrere. Der er i alle tilfælde dog alene tale om personer, der ikke har søgt asyl i Grækenland, eller som frivilligt har frafaldet deres ansøgning.

Foreløbigt er der stadig ikke udsigt til, at syriske asylansøgere kan tilbageendes, da de stadfæstede sager ved de græske appelkomiteer indbringes for domstolene med opsættende virkning.

Endelig bemærkes, at antallet af genbosatte syrere fra Tyrkiet til Tyskland, Holland, Frankrig, Sverige, Finland, Italien, Belgien, Luxembourg, Spanien, Litauen, Estland, Portugal og Letland pr. 2. marts 2017 var på 3.622.

Som det fremgår af EU-Tyrkiet-erklæringen af 18. marts 2016 vil alle migranter skulle behandles i overensstemmelse med relevante internationale standarder og med respekt for princippet om non-refoulement. Herudover fremgår det af EU-Tyrkiet-erklæringen, at migranter, der ankommer på de græske øer, vil blive behørigt registreret, og at enhver asylansøgning vil blive behandlet individuelt i overensstemmelse med EU's asylprocedurerektiv.

EU-landene vedtog på de ekstraordinære rådsmøder (retlige og indre anliggender) den 14. og 22. september 2015 rådsafgørelser om midlertidige foranstaltninger til fordel for Italien og Grækenland på området for interna-

tional beskyttelse omfattende omfordeling over en toårig periode af i alt 160.000 asylansøgere med et klart behov for international beskyttelse.

En forudsætning for, at den praktiske udmøntning af omfordeling kan finde sted, er, at registreringscentre ("hotspots") i Italien og Grækenland er operative og fungerer efter hensigten.

Formålet med hotspots er at sikre hurtig identifikation, registrering og optagelse af fingeraftryk af migranter ved de ydre grænser dels med henblik på at afgøre, hvem der har behov for international beskyttelse, og hvem der ikke har og derfor skal tilbagesendes, og dels at forebygge sekundære bevægelser i EU. Hotspots er endvidere forudsætningen for at afgøre, hvem der skal indgå i omfordelingsordningerne.

Pr. 12. marts 2017 er der ifølge Kommissionen i alt omfordelt 4.169 asylansøgere fra Italien og 9.924 asylansøgere fra Grækenland.

På den centrale Middelhavsrute var ankomsterne i 2016 ifølge de italienske myndigheder cirka 18 % højere end i 2015. Der var 181.436 ankomne i Italien for hele 2016. Denne trend er fortsat i de første måneder af 2017, hvor man ifølge de italienske myndigheder har registreret 15.843 ankomster i perioden 1. januar til 12. marts – en stigning på ca. 69 % i forhold til samme periode i 2016. Der er fortsat langt overvejende tale om migranter fra lande i Vestafrika. Ifølge Frontex ankommer langt størstedelen af migranterne via Libyen, mens en mindre andel ankommer via Egypten og Algeriet.

Den centrale Middelhavsrute har været præget af mange drukneulykker i forhold til ruten mellem Tyrkiet og Grækenland. Ifølge IOM er ca. 4.500 personer omkommet eller forsvundet på ruten i 2016. Det er væsentligt flere end i 2015. Pr. 27. februar 2017 er 444 personer, ifølge IOM, enten omkommet eller forsvundet på ruten. Som reaktion på migrationskrisen er en række operationer iværksat i det centrale Middelhav, herunder på EU-niveau (EUNAVFOR MED Operation Sophia og Frontex-operationen Triton) samt unilaterale italienske operationer og NGO-operationer.

Der forventes at være fokus på tiltag, der kan bidrage til at sikre håndteringen af den nuværende situation på ruten over det centrale Middelhav til Italien.

I Grækenland har EASO i medfør af omfordelingsprocessen og EU-Tyrkiet aftalen udstationeret 127 eksperter fra medlemslandene. Kommissionen har identificeret behov for yderligere 14 eksperter. I Italien har EASO udstationeret 50 eksperter fra medlemslandene for at støtte omfordelingsprocessen, mens der ifølge Kommissionen er behov for yderligere 22 eksperter.

Som følge af det danske retsforbehold er Danmark ikke bundet af EASO-forordningen. Danmark har imidlertid i 2016 udsendt af danske eksperter til Grækenland og Italien. Danmarks samlede bidrag til Grækenland og Italien

i 2016 udgjorde ca. 2,22 pct. af medlemslandenes samlede bidrag til Grækenland og Italien opgjort i mandedage.

Som følge af forordningen om den europæiske grænse- og kystvagt, der trådte i kraft den 6. oktober 2016, er medlemsstaterne forpligtede til at bidrage til Frontex i højere grad end tidligere. I medio marts var 24 nationale eksperter udsendt på grænsen mellem Grækenland og Makedonien. Ifølge Kommissionen er der behov for yderligere 37 eksperter for marts måned. I medio marts er 279 nationale eksperter udsendt til Italien, mens der ifølge Kommissionen fortsat er behov for 5 eksperter fra medlemslandene for marts-måned. Danmark har aftalt det foreløbige bidrag til Frontex for 2017, som er på samlet 3.462 mandedage i form af grænseeksperter og tolke.

I erklæringen vedtaget af stats- og regeringscheferne på det uformelle møde i Det Europæiske Råd på Malta den 3. februar 2017 (Malta-erklæringen) fremhæves det, at arbejdet med migrationspartnerskaber og Valletta-handlingsplanen har givet mulighed for at uddybe det langsigtede samarbejde med en række partnerlande, herunder om de grundlæggende årsager til migration. Af Malta-erklæringen fremgår endvidere, at arbejdet er begyndt at vise resultater og fremadrettet vil blive intensiveret.

Malta-erklæringen lægger desuden op til et styrket samarbejde med Libyen samt med landets naboer i Nordafrika og syd for Sahara med henblik på at redde menneskeliv, dæmme op for ulovlige migrationsstrømmene over det centrale Middelhav og ødelægge menneskesmuglernes forretningsmodel.

Den 8.-9. februar 2017 afholdtes et møde på højt embedsmandsniveau på Malta (Valletta "Senior Officials Meeting", SOM), hvor der blev gjort status på implementeringen af Valletta-handlingsplanen. Mødet bekræftede Valletta-processen som en vigtig fælles ramme for fortsat dialog og styrket samarbejde mellem EU og afrikanske partnere om migration. Bl.a. opnåedes enighed om vedtagelse af fælles konklusioner, der genbekræfter Valletta-handlingsplanens fem prioriterede indsatsområder: Adressering af de grundlæggende årsager til migration, samarbejde om lovlige migration og mobilitet, international beskyttelse og asyl, forebyggelse og bekæmpelse af menneskesmugling og menneskehandel, samt øget fokus på tilbagetagelse.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant

7. Konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Allerede igangsatte og kommende initiativer på migrations- og flygtningeområdet kan have statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget.

8. Høring

Sagen har senest været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandrings-samarbejde *den 16. marts 2017*.

Dansk Flygtningehjælp har i deres høringssvar gjort opmærksom på de eventuelle negative konsekvenser, som EU-Tyrkiet erklæringen kan have. De henviser til "Implications of the EU's outsourcing of protection responsibilities and migration control", et policy brief offentliggjort af Dansk Flygtningehjælp den 17. marts 2017.

Dansk Flygtningehjælps policy brief er vedlagt.

Sagen har tidligere været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandrings-samarbejde *den 28. november 2016*.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlems-staters holdninger til punktet.

10. Regeringens generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at den nuværende migrations- og flygtningesituation kræver, at man har fokus på udmøntning af eksisterende lovgivning og aftaler, herunder særligt en effektiv udmøntning af EU-Tyrkiet handlingsplanen og EU-Tyrkiet erklæringen samt sikring af fuldt operative hotspots med henblik på identifikation, registrering og fingeraftryksoptag af alle irregulære migranter og asylansøgere på den ydre grænse. Herudover støtter regeringen tiltag til effektivisering af tilbagesendelse af personer uden lovligt ophold og uden behov for beskyttelse.

Regeringen vil generelt være positivt stemt overfor tiltag, der kan bidrage til at styrke kontrollen ved de ydre grænser og genoprette Schengen-områdets normale funktion, idet Schengen-grænsekodex og Dublin-systemet bør anvendes fuldt ud. Schengen-landene bør således nægte indrejse ved de ydre grænser for tredjelandstatsborgere, der ikke opfylder indrejsebetingelserne, og som ikke har indgivet en asylansøgning, selv om de har haft mulighed for at gøre det.

Regeringen lægger desuden vægt på en hurtig og effektiv gennemførelse af erklæringen fra Malta-topmødet den 3. februar 2017 om et styrket migrati-onssamarbejde med de nordafrikanske lande, herunder Libyen, med henblik

på at redde menneskeliv, dæmme op for de irregulære migrationsstrømme over det centrale Middelhav, ødelægge menneskesmuglernes forretningsmodel og forbedre forholdene for migranter i Libyen i fuld respekt for menneskerettighederne, folkeretten og de europæiske værdier og sammen med UNHCR og IOM.

11. Tidligere forelæggelse for Folketinget

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 2. december 2016.

Dagsordenpunkt 10. EU's tilbagesendelsespolitik; større effektivitet

= Orienterende debat

Nyt notat.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Det fremgår af Malta-erklæringen af 3. februar 2017 fra Det Europæiske Råd, at der er behov for en styrkelse af mulighederne for at tilbagesende tredjelandstatsborgere. Kommissionen har på den baggrund den 2. marts 2017 fremlagt en meddelelse om en mere effektiv udsendelsespolitik i EU – en fornyet handlingsplan, der bl.a. fremhæver en mere effektiv udnyttelse af udsendelsesdirektivet, en styrket indsats mod misbrug af asylsystemet, øget informationsdeling og et øget samarbejde mellem EU' institutioner og medlemsstaterne. Formandskab har i sine konklusioner af Det Europæiske Råds møde 9. marts 2017 anbefalet, at rådet drøfter EU's tilbagesendelsespolitik. Tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere, der opholder sig ulovligt i EU, vurderes at være afgørende for at dæmme op for ulovlige migrationsstrømme og for at opretholde integriteten af EU's og medlemsstaternes migrationspolitik. Den 9. september 2015 fremlagde Kommissionen en meddelelse om en europæisk handlingsplan for tilbagetagelse (som Kommissionens seneste meddelelse er en opfølgningen på). I forlængelse heraf har Rådet (retlige og indre anliggender) og Det Europæiske Råd i oktober 2015 besluttet at søge at fremme oprindelseslandets tilbagetagelse af egne statsborgere, der opholder ulovligt i EU, herunder bl.a. ved anvendelse af "more-for-more"-princippet. Bl.a. på den baggrund har EU og medlemsstaterne efterfølgende forhandlet en række handlingsplaner med Tyrkiet, landene på Vestbalkan og afrikanske stater. Det Europæiske Råds konklusioner fra den 18.-19. februar 2016 pålagde Kommissionen og EEAS at udarbejde omfattende og skræddersyede incitamentspakker i relation til en række tredjelande. I forlængelse heraf har Kommissionen den 7. juni 2016 offentliggjort en meddelelse om eksterne aspekter af migration, som foreslår et nyt resultat-orienteret koncept "the Partnership Framework", der har til formål at skabe et samlet engagement for EU og medlemslandene, hvor relevante instrumenter og værktøjer kombineres. Indtil videre fokuseres der på følgende lande: Nigeria, Niger, Senegal, Mali og Etiopien. Der er for hvert partnerland udviklet et sæt af positive og negative incitamenter, der kan anvendes ift. landets villighed til at samarbejde om migration, herunder særligt tilbagetagelse. Den 14. september 2016 vedtog Europa-Parlamentet og Rådet forordning (EU) nr. 1624/2016 af 14. september 2016 om den europæiske grænse- og kystvagt. Forordningen indebærer bl.a. en styrkelse af Frontex' mandat i forhold til fremme af tilbagesendelse, og der oprettes med forordningen en egentlig udsendelsesenhed i FRONTEX, som bl.a. skal bistå medlemsstaterne i det praktiske udsendelsesarbejde.

Det bemærkes, at Danmark deltager i EU-samarbejdet om tilbagetagelse, dog ikke i EU's formelle tilbagetagelsesaftaler på grund af retsforbeholdet. Men Danmark indgår sædvanligvis tilsvarende aftaler med relevante tredjelande - typisk i forlængelse af EU's tilbagetagelsesaftaler.

2. Baggrund

I 2015 var antallet af udlændinge i udsendelsesposition i Europa ca. 535.000 sammenholdt med ca. 470.000 i 2014. Der er alene i 2015/2016 indgivet ca. 2,6 millioner asylansøgninger i EU's medlemsstater. Når der tages højde for, at anerkendelsesprocenten i første instans i de tre første kvartaler af 2016 har ligget på 57 %, forventes det, at der potentielt kan være over en million udlændinge, som skal udsendes, når deres ansøgninger om asyl er blevet behandlet af medlemsstaternes asylmyndigheder. Medlemsstaterne har i samme periode ikke formået at øge antallet af udsendelser i takt med stigningen i asylansøgninger. Medlemsstaternes totale antal udsendelser steg fra 2014 til 2015 fra 41,8 til 42,5 %, men i samme periode er tallene for udsendelse af tredjelandsstatsborgere faldet fra 36,6 til 36,4 %. Hvis der i den sammenhæng ses bort fra udsendelse til Balkan-landene, er tallene faldet til 27 %.

Malta-erklæringen

Det fremgår af Malta-erklæringen fra Det Europæiske Råds uformelle møde den 3. februar 2017, at en styrkelse af mulighederne for at tilbagesende tredjelandsstatsborgere er afgørende i EU's migrationspolitik. Rådet fremhævede i den forbindelse, at rådet så positivt på Kommissionens intention om at udarbejde en revideret meddelelse om udsendelse.

I forlængelse heraf fremlagde Kommissionen den 2. marts 2017 en meddelelse om en mere effektiv udsendelsespolitik i EU – en fornyet handlingsplan. Af handlingsplanen fremgår, at en mere effektiv tilbagesendelsespolitik bl.a. skal sikres ved en mere effektiv udnyttelse af udsendelsesdirektivet, at fokusere på misbrug af asylsystemet, øget informationsdeling og samarbejde mellem medlemsstaterne.

Det Europæiske Råd holdt rådsmøde den 9. marts 2017. Det fremgår af formandsskabets konklusioner fra mødet, at Det Europæiske Råd hilser Kommissionens meddelelse af 2. marts 2017 (med tilhørende handlingsplan) velkommen, og at rådet anbefaler en drøftelse af EU's udsendelsespolitik, herunder en hurtig gennemførelse af handlingsplanen.

På den baggrund er der på RIA-mødet den 27. marts 2017 lagt op til en politisk drøftelse af EU's tilbagesendelsespolitik, bl.a. på baggrund af Kommissionens seneste meddelelse.

EU's handlingsplan for tilbagesendelse af 9. september 2015

Som opfølgning på Det Europæiske Råds konklusioner af 23. april 2015 offentliggjorde Kommissionen den 13. maj 2015 en meddelelse om en euro-

pæisk migrationsdagsorden. Heri fremhæves, at der er behov for at skabe klarhed og forudsigelighed i EU's tilbagetagelsespolitik.

På den baggrund vedtog Kommissionen den 9. september 2015 en meddelelse om en EU handlingsplan for tilbagesendelse af ulovlige migranter.

Af handlingsplanen fremgår, at tilbagetagelse skal fremmes gennem praktisk samarbejde inden for EU, bl.a. via øget informationsdeling og øget brug af forbindelsesofficerer. Endvidere fremgår, at EU og medlemsstaterne bør gøre bedre brug af de eksisterende europæiske IT-systemer, især af Schengen informationssystemet (SIS), visuminformationssystemet (VIS) og Eurodac.

Den eksterne dimension af EU's tilbagetagelsespolitik

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8. oktober 2015 blev der vedtaget konklusioner om den fremtidige tilbagesendelsespolitik, hvori der lægges op til en bred anvendelse af EU's instrumenter med henblik på at sikre indgåelse af tilbagetagelsesaftaler og effektiv facilitering af tilbagetagelser. Rådskonklusionerne støtter anvendelse af "more-for-more"-princippet og konditionalitet. Tilsvarende har Det Europæiske Råd i sine konklusioner af 15. oktober 2015 fremhævet "more-for-more"-princippet som en løftestang i forhold til fremme af tilbagesendelse og tilbagetagelse, bl.a. gennem en samtænkning af krav om tilbagetagelse med visumpolitikken såvel som udenrigs-, handels- og udviklingspolitiske instrumenter.

Der lægges generelt op til en mere effektiv opfølgning og implementering af allerede iværksatte initiativer. Som led heri pålagde konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 15. oktober 2015 bl.a. Kommissionen og EU's Udenrigstjeneste (EEAS) at udarbejde omfattende og skræddersyede incitamentspakker i relation til en række tredjelande samt påbegynde højni-veaudrøftelser om migration.

Den 25. oktober 2015 afholdtes et topmøde mellem en række europæiske stats- og regeringschefer og statsledere fra landene på Vestbalkan, som var særligt påvirket af migrationsstrømmene på den østlige Middelhavsroute via Tyrkiet og Grækenland. Her blev man enige om en 17-punktsplan, som bl.a. omhandler initiativer om øget samarbejde om tilbagesendelse med særligt fokus på Afghanistan, Bangladesh og Pakistan.

På Valletta-topmødet den 11.-12. november 2015 vedtog EU's og afrikaniske stats- og regeringschefer en politisk erklæring og en handlingsplan om bl.a. tilbagetagelse. I handlingsplanen indgår bl.a. et "styrket samarbejde om at facilitere tilbagesendelse og tilbagetagelse og bæredygtig reintegration af irregulære migranter [...] under hensyntagen til hvert lands forpligtelser under international ret, herunder Cotonou-aftalens artikel 13." Cotonou-aftalen fastslår den gensidige forpligtelse til at tage egne statsborgere, som opholder sig ulovligt i et andet land, tilbage uden videre formaliteter.

Det bemærkes, at der den 8.-9. februar 2017 blev afholdt et ”Senior Officials Meeting” på embedsmandsniveau, hvor de afrikanske lande og EU’s medlemsstater vedtog et sæt fælles konklusioner, der bl.a. bekræftede Valletta-processen som en vigtig fælles ramme for dialog og samarbejde mellem EU og Afrika om migration.

Af erklæringen vedtaget på EU-Tyrkiet topmødet den 29. november 2015 fremgår, at EU og Tyrkiet vil aktivere den fælles handlingsplan om støtte til flygtninge og migrationsforvaltning. Handlingsplanen indeholder et punkt om styrket samarbejde og accelererede procedurer med henblik på tilbagetagelse af migranter, der ikke har krav på international beskyttelse. EU og Tyrkiet har allerede indgået en tilbagetagelsesaftale, som omfatter egne statsborgere, tredjelandstatsborgere og statsløse. Tyrkiets forpligtelse til at tage tredjelandstatsborgere tilbage er endnu ikke trådt i kraft.

Tilbagetagelsesaftalen mellem EU og Tyrkiet gælder ikke for Danmark på grund af retsforbeholdet.

Det fremgår af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 17.-18. december 2015, at EU og medlemsstaterne skal sikre den faktiske tilbagesendelse af personer, som ikke har ret til ophold, herunder gennem støtte til frontlinemedlemsstaterne.

Kommissionen offentliggjorde den 7. juni 2016 en meddelelse om eksterne aspekter af migration, som foreslog et nyt resultatorienteret koncept i form af såkaldte migrationspartnerskaber, ”the Partnership Framework”.

Det Europæiske Råd har på den baggrund henholdsvis den 28. juni, 20. oktober og 15. december 2016 vedtaget konklusioner om de eksterne aspekter af migration. Heraf fremgår det bl.a., at EU skal etablere og implementere partnerskaber med en række lande for at bekæmpe ulovlig migration og fremme tilbagesendelse af udlændinge uden lovligt ophold, herunder ved anvendelse af effektive incitamenter og brug af passende konditionalitet. I den forbindelse kan alle EU-politikker og -instrumenter, herunder på udviklings- og handelsområdet, tages i anvendelse. Det fastslås endvidere, at samarbejde om tilbagetagelse vil være et centralt element i partnerskabet mellem EU og de relevante tredjelande.

Af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 15. december 2016 fremgår det, at stats- og regeringscheferne bød fremskridt i gennemførelsen af partnerskaberne i de 5 første lande velkommen, understregede behovet for at følge udviklingen nøje, og at man var parat til at overveje muligheden for yderligere migrationspartnerskaber eller andre former for samarbejde med relevante tredjelande.

Migrationspartnerskaberne bygger på en tilgang, hvor de partnerlande, der leverer ift. samarbejde om migration og tilbagetagelse, vil blive tilgodeset, og hvor manglende villighed fra partnerlande til at samarbejde om migrati-

onshåndteringen, herunder i forhold til tilbagetagelse, vil kunne få negative konsekvenser. I første omgang koncentrerer man sig om fem afrikanske oprindelses- og transitlande: Niger, Nigeria, Mali, Senegal og Etiopien.

Kommissionen fremlagde 1. marts 2017 sin tredje fremskridtsrapport, der dækker perioden siden december 2016. Det siges bl.a. heri, at engagementet med prioritetslandene forstærkes med at udvikle sig. Rapporten reflekterer udover de fem nævnte afrikanske oprindelses- og transitlande også udviklingen ift. øvrige migrationsruter, herunder særligt den centrale Middelhavsroute.

EU's nye grænse- og kystvagtsforordning

Den 14. september 2016 vedtog Europa-Parlamentet og Rådet forordning (EU) nr. 1624/2016 af 14. september 2016 om den europæiske grænse- og kystvagt. Med forordningen blev der etableret en europæisk grænse- og kystvagt, som erstatter Frontex. Forordningen styrker bl.a. agenturets rolle i forbindelse med tilbagetagelse. Agenturet vil blandt andet få en særligt tilbagetagelsesenhed, som bl.a. skal kunne assistere udsatte medlemsstater i forbindelse med identificering og registrering af nyankomne migranter, bistå med at indhente nødvendige tilbagesendelsesdokumenter fra relevante oprindelseslande og arrangere tilbagesendelsesoperationer fra en eller flere medlemsstater.

EU's tilbagetagelsesaftaler

EU har indgået tilbagetagelsesaftaler med Hong Kong, Macao, Sri Lanka, Albanien, Rusland, Ukraine, FYROM, Bosnien-Hercegovina, Montenegro, Serbien, Moldova, Pakistan, Georgien, Armenien, Aserbajdsjan, Tyrkiet og Kap Verde.

Danmark er på grund af retsforbeholdet ikke part i disse aftaler, som i stedet forhandles bilateralt med de enkelte tredjelande, hvor det er relevant - og typisk i forlængelse af EU's tilbagetagelsesaftaler. Danmark har indgået bilaterale aftaler med Afghanistan, Albanien, Armenien, Bosnien-Hercegovina, Bulgarien, Estland, Georgien (endnu ikke trådt i kraft), Irak, Letland, Kosovo, Litauen, Makedonien, Moldova, Montenegro, Rumænien, Rusland, Schweiz, Serbien, Slovenien, Somaliland, Sri Lanka og Ukraine.

3. Formål og indhold

I forlængelse af Kommissionens meddelelse af 9. september 2015 har Kommissionen den 2. marts 2017 fremlagt en meddelelse om en mere effektiv tilbagesendelsespolitik i EU, der ligeledes indeholder en fornyet handlingsplan. Handlingsplanen har til formål at gøre tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere mere effektiv, herunder ved at effektivisere udsendelsesprocedurerne i medlemsstaterne. Handlingsplanen vedrører en række områder, som Kommissionen fremhæver som særligt vigtige i forbindelse med at sikre en effektiv udsendelsespolitik.

I meddelelsen fremhæves udsendelsesdirektivet som den vigtigste retsakt i relation til tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere. Kommissionen har foretaget en evaluering gennem Schengen-evalueringssystemet, som har vist, at der er behov for at medlemsstaterne fuldt ud implementerer udsendelsesdirektivet og udnytter direktivets fleksible regler for at sikre effektiv tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere. Kommissionen vil fortsætte med at monitorere, om medlemsstaterne administrerer deres udsendelsesbestræbelser i overensstemmelse med udsendelsesdirektivet, ligesom Kommission vil opdatere sin vejledende håndbog i relation til udsendelse (EU's Return Handbook).

Kommissionen peger samtidig på, at det er vigtigt, at medlemsstaterne sikrer, at asylsystemet ikke misbruges af udlændinge, som ikke har behov for international beskyttelse. Dette skal bl.a. ske gennem særligt hurtige asylprocedurer for udlændinge, der åbenlyst ikke har noget grundlag for at søge om asyl.

En effektiv tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere sikres bedst gennem en systematisk videns- og informationsdeling mellem medlemsstaterne og deres udsendelsesmyndigheder. Medlemsstaterne skal på den baggrund samle informationer om irregulære migranter, således at der kan skabes et klart overblik over, hvordan situationen udvikler sig.

Kommissionen har på den baggrund foreslået en videreudvikling af en række eksisterende informationssystemer, herunder Schengen Informationssystemet og EURODAC, ligesom Kommissionen har foreslået, at der udvikles nye systemer, som skal bidrage til at sikre, at der kan ske den fornødne informationsdeling mellem medlemsstaterne.

For så vidt angår Visa Informationssystemet (VIS) har Kommissionen iværksat en forundersøgelse vedrørende muligheden for opbevaring af paskopier i Visa Informationssystemet, idet medlemsstaterne oplever udfordringer med at tilbagesende tredjelandsstatsborgere, som har opnået visum, og som efterfølgende har søgt om asyl uden at være i besiddelse af identifikationspapirer.

Kommissionen har endvidere igangsat en undersøgelse af de tekniske muligheder for at udvikle et system, der indeholder en samling af opholdstilladelser i EU.

Parallelt hermed har Kommissionen nedsat en High Level Expert Group (HLEG) om informationssystemer og interoperabilitet med henblik på en mere effektiv udnyttelse af disse redskaber.

Kommissionen vil endvidere i juni 2017 fremsætte et forslag om at udvikle en centraliseret database vedrørende identiteten af tredjelandsstatsborgere, som er dømt for kriminalitet med henblik på at øge effektiviteten af det eksisterende European Criminal Records System (ECRIS).

Kommissionen fremhæver yderligere et øget fokus på reintegration i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere. Kommissionen påpeger i den forbindelse, at det klart fremgår af Udsendelsesdirektivet, at frivillig udsendelse er foretrukket frem for tvangsmæssig udsendelse. Medlemsstaterne skal på den baggrund blive bedre til at formidle oplysninger om frivillig tilbagevenden til oprindelseslandet. Kommissionen fremhæver i den forbindelse, at det er helt essentielt, at medlemsstaternes reintegrationsprogrammer harmoniseres, således at irregulære udlændinge ikke vælger nogen lande frem for andre.

Endelig fremhæver Kommissionen vigtigheden af et øget europæisk samarbejde om udsendelse. Kommissionen påtager sig i den forbindelse at sørge for, at der stadig sker en øget koordinering på EU-plan. På rådet er der lagt op til en politisk drøftelse af EU's udsendelsespolitik, herunder på baggrund af Kommissionens anbefalinger indeholdt i deres seneste meddelelse.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Danmark deltager i udsendelsesdirektivet, idet direktivet er en videreudvikling af Schengenreglerne.

Endelig bemærkes det, at Danmark på grund af retsforbeholdet ikke deltager i EU's tilbagesendelsesaftaler.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Drøftelserne har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Drøftelserne medfører ikke konsekvenser for statsfinanserne eller samfundsøkonomien.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Drøftelserne medfører ikke konsekvenser for erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde til orientering den 16. marts 2017.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til punktet.

10. Regeringens generelle holdning

Danmark støtter en langt mere effektiv tilbagesendelsespolitik og lægger vægt på en bedre samtænkning af udviklingspolitik, handelspolitik og andre udenrigspolitiske instrumenter med henblik på at sikre effektive tilbagesendelsesaftaler. Endvidere støtter Danmark, at det i den forbindelse også kan være nødvendigt at samtænke tilsagn om f.eks. handelsaftaler og udviklingsbistand med tilbagetagelse (konditionalitet) med henblik på at fremme samarbejdet om tilbagetagelse inden for rammerne af vores internationale forpligtigelser og med respekt for migranternes rettigheder.

Danmark har tidligere gjort opmærksom på, at indgåelsen af formelle tilbagetagsaftaler ikke altid er den mest effektive måde at sikre tilbagesendelse på. Tilbagesendelse fungerer i mange tilfælde godt gennem et mere uformelt bilateralt/multilateralt samarbejde med de relevante tredjelande.

Det bør derfor vurderes løbende, hvilke tredjelande det kan anses for særligt nyttigt at indgå formelle aftaler med. Forhandlinger af formelle tilbagetagsaftaler kan være langvarige, hvorfor det er vigtigt, at faktiske udsendelser fortsætter, mens forhandlinger pågår. Det er således afgørende, at EU og medlemsstaterne ikke har et entydigt fokus på indgåelse af formelle aftaler, men ligeledes prioriterer mere uformelle tilbagesendelsesarrangementer.

Danmark støtter aktivt op om samarbejdet og dialogen mellem EU og relevante tredjelande om fælles migrationsudfordringer og løsninger, herunder ikke mindst i forhold til tilbagetagelse.

Danmark lægger vægt på, at en eventuel udvidelse af EU's partnerskabstilgang eller andre former for samarbejde finansieres via omprioriteringer og med respekt for EU's udgiftslofter.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 11. Den europæiske grænse- og kystvagt: Implementering

= Status

KOM(2017) 201 endelig (Anden rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd og Rådet om operationaliseringen af Den Europæiske Grænse- og Kystvagt).

Nyt notat.

1. Resumé

Kommissionen har den 2. marts 2017 udsendt den anden statusrapport om operationaliseringen af den europæiske grænse- og kystvagt. Rapporten konkluderer, at der er blevet arbejdet intensivt på udrulningen siden ikrafttrædelsen den 6. oktober 2016, men at der bl.a. er et straks-behov for yderligere bidrag fra medlemsstaterne for at opnå fuld operationalisering. Forordningen om den europæiske grænse- og kystvagt er omfattet af det danske retsforbehold, men da forordningen imidlertid udgør en videreudvikling af Schengen-reglerne, træffer Danmark, inden seks måneder efter vedtagelsen af forordningen afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre forordningen i dansk ret. Danmark meddelte den 14. marts 2017 Rådet og Kommissionen, at Danmark tiltræder forordningen. Regeringen tager den anden statusrapports konklusioner til efterretning.

2. Baggrund

Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2016/1624 af 14. september 2016 om den europæiske grænse- og kystvagt og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/399 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 863/2007 Rådets forordning (EF) nr. 2007/2004, og Rådets beslutning 2005/267/EF (Forordningen om den europæiske grænse- og kystvagt) blev vedtaget den 14. september 2016⁵ og trådte i kraft den 6. oktober 2016. Enkelte af forordningens artikler trådte dog først i kraft den 7. december 2016 og den 7. januar 2017.

I Europaudvalget den 19. april 2016 var der opbakning til, at udlændinge- og integrationsministeren kunne tilkendegive, at Danmark støttede forslaget, og at man efter vedtagelsen ville meddele, at Danmark ville gennemføre retsakten i dansk ret. Henset til, at gennemførelse af forordningen ville kræve en mindre ændring af udlændingeloven, blev der den 8. februar 2017 fremsat forslag til lov om den nødvendige ændring af udlændingeloven. Den 14. marts 2017 vedtog Folketingets lovforslaget og gav dermed Folketingets

⁵ Forordningen er vedtaget med hjemmel i TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finder anvendelse i Danmark. Da forordningen imidlertid udgør en videreudvikling af Schengen-reglerne, træffer Danmark, inden seks måneder efter vedtagelsen af forordningen afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre forordningen i dansk ret, jf. protokollens artikel 4 ("opt-in").

samtykke efter grundlovens § 19, stk. 1. Danmark meddelte samme dag Rådet og Kommission, at Danmark vil gennemføre retsakten i dansk ret.

Kommissionen har den 2. marts 2017 udsendt den anden statusrapport om operationaliseringen af den europæiske grænse- og kystvagt. Første statusrapport blev udsendt den 25. januar 2017.

På rådsmødet for retlige og indre anliggender den 27. marts 2017 forventes Kommissionen at præsentere medlemsstaterne for konklusionerne fra den anden statusrapport. Efterfølgende forventes en drøftelse af dels de opnåede fremskridt, dels Kommissionens forslag til den videre proces mod fuld operationalisering af den europæiske grænse- og kystvagt.

Det bemærkes, at Kommissionen forventer at fremsende endnu en statusrapport i foråret 2017.

3. Formål og indhold

I Kommissionens anden statusrapport evalueres fremdriften i de operative tiltag, der er vedtaget med forordningen om den europæiske grænse- og kystvagt. Rapporten konkluderer, at alle interessenter har arbejdet intensivt på udrulningen af agenturets operationalisering. Kommissionen konkluderer dog samtidig bl.a., at der er et straks-behov for yderligere bidrag fra medlemsstaterne, både for så vidt angår bidrag i form af teknisk udstyr og mandsskab, og at medlemsstaterne skal leve op til deres forpligtelser i forhold til at bidrage. Det fremgår i den forbindelse, at agenturet hver måned skal orientere medlemsstaterne om de resurser, der er behov for.

Til brug for planlægningen af det videre arbejde mod fuld operationalisering af den europæiske grænse- og kystvagt præsenterer Kommissionen konkrete forslag til næste skridt for de involverede interessenter, herunder medlemsstaterne, under fem fokusområder:

- Agenturet skal have mulighed for at reagere hurtigt ved at have de nødvendige ressourcer til rådighed
- Agenturet skal kunne udføre præventive sårbarhedsvurderinger for at sikre et velfungerende Schengen-område og for at være på forkant med kommende udfordringer
- Der skal tilføres yderligere støtte og kapacitet til udsendelsesområdet
- Der skal oprettes en klagemekanisme
- Styrket samarbejde med prioriterede tredjelande

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Høring

Sagen har været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde til orientering *den 16. marts 2017*.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til punktet.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringens generelle holdning er, at man fra dansk side vil tage den anden statusrapport til efterretning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 12. EU-netværk til bevidstgørelse omkring radikalisering: videre skridt

= **Status**

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Radicalisation Awareness Network (RAN) er oprettet af Kommissionen i 2011 for at sikre europæisk videns- og erfaringsudveksling mellem fagpersonale, der arbejder med forebyggelse af radikalisering i medlemsstaterne. Der er som supplement til en række arbejdsgrupper for fagpersoner for nyligt oprettet et policy netværk med deltagelse af relevante nationale myndigheder mv. Der bakkes fra dansk side op om indsatsen i RAN, som bidrager til erfaringsudveksling på praktisk og strategisk niveau.

2. Baggrund

Radicalisation Awareness Network (RAN) blev oprettet af Kommissionen i 2011 med det formål at forbinde organisationer og lokale fagpersoner, der arbejder med forebyggelse af radikalisering, på tværs af Europa. RAN er en paraplyorganisation og består af en række arbejdsgrupper, hvor frontpersonale udveksler erfaringer, viden om metoder mv. Netværket drives af en styringskomité med Kommissionen (DG HOME) som formand. Som støtte til netværket er oprettet et såkaldt Centre of Excellence, der står for logistik, vidensudveksling mv. ifm. netværkets aktiviteter, og som tilbyder støtte til udvikling af forebyggelsesaktiviteter i medlemsstaterne.

Arbejdsgrupperne i RAN dækker udveksling af erfaringer mv. om forebyggelse af radikalisering i forbindelse med bl.a. strategisk kommunikation og exit (afradikalisering), samt udveksling af erfaringer mv. om forebyggelse af radikalisering i uddannelsessektoren, kriminalforsorgssektoren, familie og lokalsamfund, sundheds- og socialektoren, politisektoren samt ved lokale myndigheder. I løbet af 2016 har netværket nået 3000 medlemmer. Fra Danmark deltager relevante medarbejdere fra bl.a. Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme, Udlændinge- og Integrationsministeriet samt Justitsministeriet i RAN's aktiviteter.

RAN fremhæves som et vigtigt forum for udveksling af viden om radikalisering, virksomme metoder og effektive strategier ift. forebyggelse af radikalisering i bl.a. Rådets reviderede EU strategi for bekæmpelse af radikalisering og rekruttering til terrorisme fra 2014.. Det er endvidere i en fælles tysk-fransk erklæring fra sommeren 2016 foreslået, at RAN styrkes som led i en overordnet styrkelse af den indre sikkerhed i EU.

Det bemærkes, at RAN for nyligt har etableret et policy netværk, med deltagelse fra relevante myndigheder i medlemslandene. Det nye netværk har til formål at sikre effektiv vidensdeling på tværs af landene samt en tættere involvering af de enkelte medlemsstater. På netværkets første møde i februar 2017 blev der drøftet behov for fælles fokus på en række områder, herunder hjemvendte fremmedkrigere, tværsektorielt samarbejde, afradikalisering, relationen mellem migration og radikaliserings, evaluering af forebyggelsesstrategier, unges modstandskraft over for radikaliserings, samt grundlæggende årsager til radikaliserings og snit til andre politikområder.

3. Formål og indhold

State of play: der orienteres om status for netværket, samt dets fremtidige aktiviteter.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Ikke relevant.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til punktet.

10. Regeringens generelle holdning

Der bakkes fra dansk side op om indsatsen i RAN generelt. RAN bidrager med erfarings- og vidensudveksling på praktisk og med det nyoprettede policy netværk også på strategisk niveau indenfor et vigtigt område.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.